

Wiadomości POWIATU GLIWICKIEGO

Nr 12 (57) • Grudzień 2011

www.powiatgliwicki.pl

www.bip.powiatgliwicki.pl

ISSN 1895-9989

Gminy: Gierałtów, Knurów, Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice, Toszek, Wielowieś

Foto: AFC

Sala sesyjna Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

Moja Wilijo

Przypominamy, jak wyglądała tradycyjna śląska Wigilia. Opowiada o tym Monika Organiściok z Chudowa, finalistka konkursu „Po naszymu czyli po śląsku”, niestrudzona propagatorka tego, jak żyło się i mówiło gwara w powiecie gliwickim od wieków.

We Wilijo koždy sie uwijo, dziecka sie radujom, a mama z samego rana na Wjeczerzo jodło nom szykujom.

– Bryja, moczka i knopjotka, makowki z mandlami, kapusta ze grzibami, kompot ze śliwkami, ryba na maśle pieczono, śledzie w łoccie, – bo to przeca Wilijo, wszystko musi być postne.

Tela tego! a wszystko trza pokosztować, żeby bez cołki roczek niy chorować.

Stół pjyknie przirychtować – pod serwetym sianko, bo Dzieciontko na sianie leżało.

Chlyb – żeby go nigdy w doma niy brakło.

Pod talyrz piniondze – żeby do chałpy bjdya niy zajrzała.

Pusty talyrz dło gościa przigodnego, co niy mo konta swojigo.

Potym tata w kachloku łogyn rozpolyli, a my bajtle z uciechom gojik strojyli, a starka nos greblowali pora razy: „Dejcie pozor byście we Wilijo niy dostali rzaży! Bo taki cołki roczek bydzie, i bez chibow sie niy łobydzie”.

Staroszek zaś śniyg łogarniali i

„chroboka” zalywali i tak nom godali:

– „Tak to mo być dzieci, bo to sie człowieka żodno choroba niy chyci”.

Dokończenie na str. 5

Monika Organiściok w Izbie łod Starki, którą utworzyła, by nie zanikła pamięć o tym, jak niegdyś mieszkało na Śląsku.

W TYM NUMERZE WIADOMOŚCI:

- W pierwszą niedzielę Adwentu

– str. 5

- Zawsze z uśmiechem

– str. 6

- Liczna rodzinka Anny i Krzysztofa

– str. 7

- Kalendarz na 2012 rok

– str. 12

Niebezpieczny azbest

Do tego wydania „Wiadomości Powiatu Gliwickiego” dołączona jest ulotka pt. AZBEST. Zachęcamy do zapoznania się z jej treścią. Azbest jest niebezpiecznym materiałem, który w dużych ilościach znajduje się wokół nas – używany przed laty powszechnie do budowy dachów, izolacji i ścianek ogniotrwałych do dziś nie został usunięty z wielu budynków. Warto wiedzieć, jak z nim postępować i znać przepisy dotyczące jego użytkowania oraz likwidacji z naszego otoczenia.

(RG)

Z PRAC ZARZĄDU POWIATU GLIWICKIEGO

W okresie pomiędzy dwoma ostatnimi sesjami, a więc od 26 października do 23 listopada, odbyło się 8 posiedzeń Zarządu Powiatu Gliwickiego. Zajmowaliśmy się na nich sprawami realizacji uchwał Rady Powiatu Gliwickiego, rozpatrywaliśmy sprawy związane z wykonaniem aktualnego budżetu, gospodarowaniem mieniem i realizacją innych zadań powiatu.

Najistotniejsze z tych licznych zagadnień były projekty unijne, sprawy służby zdrowia oraz nieruchomości powiatowych. Co do projektów, to kontynuowane są prace nad realizacją tych już prowadzonych przez Powiat Gliwicki – w tym m.in. „Zaplecze aktywnej turystyki rowerowej dla mieszkańców zachodniej części Subregionu Centralnego”, współfinansowanego przez UE z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Rozpoczynamy również nowe, jak np. projekt pn. „Tożsamość kulturowa i regionalna – ważny element podnoszenia jakości edukacji w Walii i na Śląsku” w ramach Comenius Partnerskie Projekty Regio, dofinansowany przez UE ze środków programu „Uczenie się przez całe życie”.

Odnośnie powiatowej służby zdrowia, to na posiedzeniu 16 listopada podjęliśmy uchwały Zarządu w sprawie przekazania w nieodpłatne użytkowanie nieruchomości Powiatu Gliwickiego na rzecz SP ZOZ w Knurowie przy ul. Niepodległości 8 oraz zwrotu mienia ruchomego SP ZOZ-u przejętego na podstawie uchwały Rady Powiatu z 26 marca 2009 r. Zarząd zaakceptował też treść pisma kierowanego do prezesa spółki Szpital w Knurowie informującego o zmianie stron umów dzierżawy nieruchomości i majątku ruchomego.

Wśród spraw nieruchomości powiatowych najistotniejsze było sporządzenie aktu notarialnego sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa przy ul. Kopalnianej w Knurowie. W obiekcie tym mieścił się niegdyś komisariat policji, a obecnie, po kilku przetargach ogłoszonych przez powiat, znalazł on nowego gospodarza, którym jest Unia Bracka w Rudzie Śląskiej.

Na początku grudnia nie sposób nie wspomnieć o górnictwie. Obchodziliśmy w tych dniach uroczyste Barbórkę. To święto jest mi szczególnie bliskie, bo zawodowo przez wiele lat związany byłem z górnictwem – najpierw jako inżynier przeszedłem wszystkie szczeble kariery zawodowej w KWK „Knurów”, a potem kierowałem kopalnią „Szczygłowice”. W tym roku ta kopalnia obchodzi 50-lecie – jej uroczyste przekazanie do eksploatacji odbyło się 23 września 1961 r. Co prawda od lutego ub. roku tworzy już jeden organizm wspólnie z kopalnią „Knurów”, ale o jej bogatej historii pamiętali członkowie knurowskiego oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa, który zorganizował z tej okazji jubileuszową sesję. Kopalnia „Szczygłowice” przyczyniła się do rozwoju Knuruwa, tworząc w dużej mierze infrastrukturę społeczno-kulturalną tego miasta. Dzięki niej wybudowano osiedla mieszkaniowe, żłobek i przedszkole, szkołę podstawową, pawilony handlowe, basen kąpielowy z halą sportową i dom kultury.

Barbórkę obchodzili również uroczyste uczniowie prowadzonego przez Powiat Gliwicki Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, w którym kształcą się m.in. przyszli górnicy. Cieszy fakt, że młodzi ludzie, którzy we wrześniu rozpoczęli naukę, odebrali na barbórkowym spotkaniu certyfikaty zapewniające im po ukończeniu szkoły zatrudnienie w Kompanii Węglowej. Mają więc przed sobą perspektywę stabilnej pracy za godną płacę. Knurowska kopalnia zatrudnia obecnie ok. 7 tys. osób i posiada dobre perspektywy na najbliższych kilkadziesiąt lat.

Korzystając z okazji w imieniu Zarządu Powiatu Gliwickiego składam najserdeczniejsze życzenia całej braci górniczej kopalni „Knurów-Szczygłowice” i ich najbliższym. Życzę bezpiecznej pracy, wiele zdrowia i szczęścia. Szczęść Boże!

Starosta gliwicki MICHAŁ NIESZPOREK,
przewodniczący Zarządu Powiatu Gliwickiego

WIEŚCI Z SESJI

Za nami XVI sesja Rady Powiatu Gliwickiego. Odbyła się 24 listopada w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Gliwicach. Przyjętych zostało na niej dziewięć uchwał, ponadto radni zgłosili także interpelacje i zapytania.

Podczas sesji radni zapoznali się ze sprawozdaniem za okres 2008-2010 o stanie wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gliwickiego na lata 2007-2020 (Pomoc społeczna), przedstawionym przez głównego specjalistę ds. osób niepełnosprawnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, **Grażynę Ledwoń**. Wysłuchali także informacji na temat przygotowania do zimowego utrzymania dróg na terenie powiatu, omówionej przez dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Gliwicach, **Jana Osmana**. Podobnie jak w ubiegłym roku przetarg na zimowe utrzymanie dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie naszego powiatu wygrała firma Remondis z Gliwic. Na utrzymanie dróg powiatowych w okresie zimowym przeznaczone zostało 652 847,64 zł, zaś koszt utrzymania dróg wojewódzkich ma wynieść 260 418,66 zł.

Na sesję przygotowano dziewięć projektów uchwał. Wszystkie te uchwały zostały przyjęte przez radnych.

Pierwsza z nich ustala wysokości opłat za usunięcie pojazdów z drogi na obszarze powiatu oraz ich parkowanie na parkingach strzeżonych, a także wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu. Druga to uchwała w sprawie rozkładu godzin pracy aptek, trzecia – w sprawie zmiany uchwały określającej zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na ich realizację w 2011 r., czwarta określa Program Współpracy Powiatu Gliwickiego z organizacjami

pozarządowymi w 2012 r. Mocą kolejnej uchwały odstąpiono od obowiązku przetargowego zawarcia umów dzierżawy nieruchomości i wyrażono zgodę na zawarcie z dotychczasowymi dzierżawcami kolejnych umów dzierżawy nieruchomości w Pyskowicach przy ul. Wojska Polskiego 10. Kolejne uchwały dotyczą zmian w Regulaminie Pracy Rady Powiatu Gliwickiego, a także zmian w uchwale budżetowej Powiatu Gliwickiego na 2011 rok. Następna uchwała wprowadza zmiany w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Gliwickiego na lata 2011-2014. Ostatnia z przyjętych uchwał dotyczy poparcia rezolucji Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie podziału środków finansowych pochodzących z funduszu zapasowego Narodowego Funduszu Zdrowia. Śląski Oddział Wojewódzki NFZ otrzymał z rezerwy niewiele ponad 15 mln zł, dla porównania oddział mazowiecki ponad 537 mln zł, a pomorski blisko 41,4 mln zł. Całość kwoty do podziału z funduszu zapasowego wynosiła ponad 594,2 mln zł.

Na zakończenie sesji przekazałem radnym informację o tym, iż radny **Tomasz Kowol** przeszedł do Klubu Radnych Zgoda i Przyszłość. Tym samym rozwiązany został Samorządowy Klub „Skuteczni Dla Powiatu” – SDP.

Treści uchwał zamieszczone są na stronie internetowej powiatu: www.powiatgliwicki.pl w zakładce Powiat Gliwicki / Informator Rady Powiatu.

Następna sesja Rady Powiatu Gliwickiego odbędzie się 22 grudnia.

Przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego
TADEUSZ MAMOK

Z planem pracy w nowy rok

Podczas grudniowych prac komisje Rady Powiatu Gliwickiego obradowały nad projektem uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego oraz opiniowały projekt uchwały budżetowej Powiatu Gliwickiego na 2012 rok. Ponadto opracowywały plany pracy na przyszły rok. Nie inaczej było podczas obrad Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Gliwickiego, które odbyły się 24 listopada.

– Komisja Rewizyjna służy Radzie Powiatu jako jej narzędzie w zakresie kontroli działalności Zarządu Powiatu oraz powiatowych jednostek organizacyjnych. Komisja przeprowadza kontrole w szczególności pod kątem legalności działań wymienionych podmiotów, ich gospodarności, celowości i rzetelności. Komisja Rewizyjna opiniuje wykonanie budżetu powiatu i występuje z wnioskiem do Rady w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium dla Zarządu. Opinię o wykonaniu budżetu i ewentualnym

udzieleniu absolutorium Komisja opiera m.in. na wcześniejszych kontrolach zagadnień cząstkowych np. z obszaru zamówień publicznych, przeprowadzanych inwestycji czy pozyskiwania środków zewnętrznych – mówi **Dawid Rams**, przewodniczący Komisji.

W jej skład wchodzi: **Dawid Rams** (przewodniczący), **Jacek Awramienko** (wiceprzewodniczący), **Winfried Ficoń** (sekretarz) oraz członkowie **Andrzej Michalski** i **Tomasz Kowol**.

W listopadowym posiedzeniu Komisji wzięła udział skarbnik Powiatu Gliwickiego, **Maria Owczarzak-Siejko**, która odpowiadała radnym na pytania dotyczące kwestii budżetowych: źródeł planowanych dochodów oraz wydatków, w tym planowanych na rok 2012 inwestycji. Następnie Komisja pozytywnie zaopiniowała zarówno projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego, jak i projekt uchwały budżetowej Powiatu Gliwickiego na 2012 rok.

Podczas posiedzenia radni przedyskutowali i przyjęli projekt planu pracy Komisji na przyszły rok. Jeśli Rada Powiatu uchwali ten projekt, w 2012 roku Komisja Rewizyjna zajmie się m.in. analizą realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych w wybranych jednostkach kontrolowanych, analizą wydatków majątkowych z zakresu administracji publicznej (starostwo powiatowe) w roku 2011, kontrolą wykorzystania środków finansowych przeznaczonych przez powiat na realizację zadań inwestycyjnych w dziale ochrony zdrowia, kontrolą w zakresie prawidłowości wykonania budżetu za rok 2011 w wybranych jednostkach organizacyjnych starostwa, rozpatrzeniem sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego za 2011 rok, sprawozdania z wykona-

nia budżetu Powiatu Gliwickiego za 2011 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o tym sprawozdaniu oraz informacji o stanie mienia powiatowego, przedstawieniem Radzie Powiatu Gliwickiego wniosku w sprawie absolutorium dla Zarządu Powiatu Gliwickiego, analizą działań w zakresie pozyskiwania

środków ze źródeł zewnętrznych na cele związane z edukacją, analizą stanu dróg powiatowych, a także kontrolą wybranych inwestycji na drogach powiatowych w latach 2011/2012 i kontrolą trybu udzielania zamówień publicznych przez wybrane jednostki organizacyjne w I półroczu 2012 r.

(SoG)

Od lewej: **Maria Owczarzak-Siejko**, **Dawid Rams**, **Winfried Ficoń** i **Tomasz Kowol**.

Ruszyła AKCJA ZIMA

W związku ze zbliżającą się zimą, Zarząd Dróg Powiatowych w Gliwicach podał informacje o przygotowaniu do okresu zimowego 2011/2012. Zimowym utrzymaniem dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie naszego powiatu zajmie się, na zlecenie ZDP, wyłoniona w przetargu firma – Remondis Gliwice.

ZDP utrzymuje 299,025 km dróg, z czego drogi objęte zimowym utrzymaniem to 252,749 km. Ponadto ZDP będzie prowadził zimowe utrzymanie

na następujących drogach wojewódzkich przebiegających przez nasz powiat: DW 901 – od granicy woj. opolskiego do granicy miasta Gliwice, DW 907 – od skrzyżowania w miejscowości Wielowieś do skrzyżowania w miejscowości Niewiesz (DK 40), DW 921 – Knurów od skrzyżowania z DW 924 do granicy miasta Zabrze, DW 408 – od granicy woj. opolskiego do granicy miasta Gliwice.

Zimowe utrzymanie dróg prowadzone jest w ramach akcji czynnej

i biernej. Pierwsza polega na wykonywaniu czynności związanych z utrzymaniem przejezdności poprzez usuwanie śniegu i zwalczanie śliskości. Zaś druga – na utrzymywaniu sprzętu w stanie gotowości, działaniu punktu dyspozytorskiego, patrolowaniu dróg oraz interwencyjnym usuwaniu śniegu lub zwalczaniu śliskości na polecenie ZDP lub w przypadkach stwierdzonych podczas patrolowania.

Oto numery telefonów do instytucji odpowiadających za utrzymanie dróg:

- ▶ całodobowe dyżury dla dróg krajowych są pełnione w: siedzibie Regionu w Gliwicach, ul. Żeleńskiego-Boya 12 – tel. 32 234 06 91; Obwodzie Drogowym w Świerklanach – 32 430 81 03; Obwodzie Drogowym w Brzezince, ul. Białostocka 3 – 32 270 15 10; Obwodzie Drogowym w Raciborzu, ul. 1 Maja 3 – 32 415 24 46

- ▶ główny wykonawca realizujący zadania zimowego utrzymania dróg powiatowych: Remondis Gliwice Sp. z o.o. ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice, nr. tel. 32 231 08 58 wew. 210.

- ▶ telefon Akcji Zimowego Utrzymania Dróg – 502 586 280.

(SoG)

W tym roku aura była łaskawa dla kierowców, ale drogowcy muszą być przygotowani na atak prawdziwej zimy.

Energia z biogazu

29 listopada w Łanach Wielkich (gm. Sońnicowice) otwarta została nowoczesna biogazownia zasilająca połączoną z nią gorzelnię. Inwestycja oparta jest na nowatorskiej technologii i spełnia najwyższe standardy ekologiczne.

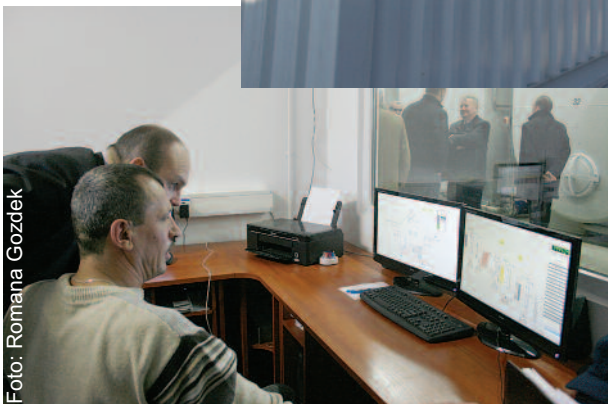
– Oryginalność przedsięwzięcia polega na ścisłej współpracy z gospodarstwem rolnym – wyjaśnia **Władysław Butor**, prezes Spółki BIO-BUT, która jest właścicielem biogazowni i gorzelni. – W biogazowni wykorzystywany jest obornik oraz wywar, które powstają w naszym gospodarstwie, co zapewnia ekologiczne pozyskiwanie energii elektrycznej. Biogaz ten pozwala na wyprodukowanie 526 kW prądu oraz takiej samej ilości ciepła, które w pełni zabezpiecza produkcję gorzelni.

Inwestycja kosztowała ok. 16 mln zł i w połowie sfinansowana została z funduszy wspierających rolnictwo oraz ochronę środowiska. Wykorzystuje obornik od 800 sztuk bydła – dziennie jest to ok. 40 ton. Trafia on do specjalnego, ogromnego fermentora. Jest on podgrzewany ciepłem wytworzonym w biogazowni, wskutek

Obiekt, choć ma wielką moc przetwórczą, jest całkowicie bezpieczny dla środowiska naturalnego.

W uroczystym otwarciu inwestycji wzięli udział m.in. poseł **Leszek Korzeniowski**, **Władysław Serafin** – prezes Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, **Jarosław Wiśniewski** z Ministerstwa Rolnictwa, **Jerzy Motloch** ze Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego, **Stanisław Gmitruk** – dyrektor Śląskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz **Roman Włodarczyk** – prezes Śląskiej Izby Rolniczej, a także burmistrz Sońnicowic **Marcin Stronczek** i wójt Pilchowic **Joanna Kołoczek-Wybierek**. Władze Powiatu Gliwickiego reprezentowali wicestarosta **Waldemar Dombek** oraz przewodniczący Rady Powiatu **Tadeusz Mamok**. (RG)

Nowoczesny zakład jest sterowany komputerowo, obsługuje go tylko czterech pracowników.

czego powstaje biogaz, zasilający wytwornik pary napędzający gorzelnię. W gorzelni przerabiana jest kukurydza uprawiana w gospodarstwie na obszarze ok. 500-600 ha. Uzyskuje się w niej alkohol spożywczy w ilości 200 litrów na godzinę. Organiczne odpady, powstające w trakcie procesu technologicznego, wykorzystywane są do użyczenia gleby.

POKŁON GÓRNIKOM

Foto: Marek Węgorzewski

Hold poległym tragicznie górnikom oddali m.in. starosta gliwicki **Michał Niezsporek** oraz wiceprzewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego **Szymon Kościarz**.

4 grudnia w knurowskiej parafii pw. św. Cyryla i Metodego odbyła się msza w intencji górników oraz ich rodzin. Górnicy dziękowali swej patronce za opiekę i prosili o to, aby ich praca była bezpieczna.

Podczas tej mszy św. do kościoła wprowadzone zostały relikwie **Jerzego Popieluszki**, które już na stałe zostaną w knurowskiej parafii. Po mszy delegacje złożyły wieńce i kwiaty pod Pomnikiem górników tragicznie zmarłych na stanowiskach pracy. Wśród oddających pokłon gór-

nikom byli m.in. prezydent Knurowa **Adam Rams**, przewodniczący Rady Miasta **Jan Trzęsiok**, przedstawiciele górnictwa na czele z **Markiem Uszko** – wiceprezesem Kompanii Węglowej SA oraz dyrektorzy KWK „Knurów-Szczygłowice” **Aleksander Wardas** i **Roman Noga**, naczelnicy inżynier – **Roland Bobek**, a także związkowcy, przedstawiciele licznych stowarzyszeń i organizacji w asyście pocztów sztandarowych. O stosowną oprawę muzyczną uroczystości zadbała orkiestra KWK „Knurów”. (RG)

Powiatowy zjazd OSP

IV Zjazd Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP z terenu powiatu gliwickiego zorganizowany został 2 grudnia w siedzibie OSP w Chudowie.

Zarząd Powiatowy Związku OSP RP w Gliwicach podsumował na nim mijającą kadencję, obejmującą lata 2006-2011. Delegaci na zjazd wysłuchali sprawozdań, udzielili absolutorium ustępującemu Zarządowi Powiatowemu Związku OSP RP na czele z prezesem **Andrzejem Frejno** oraz wybrali władze na nową, 5-letnią kadencję. Prezesem Zarządu został ponownie wybrany **Andrzej Frejno**, funkcję wiceprezesów pełnić będą **Janusz Przybylski**, **Alfred Kubicki** i **Józef Głagla**, sekretarza – **Marcin Stawiarski**, skarbnika – **Henryk Swinczak**, a członkami Prezydium Zarządu zostali: **Tadeusz Mamok**, ks. **Piotr Faliński**, **Ireneusz Giemza** i **Bernard Paszek**. Członkowie Zarządu to: **Dariusz Poloczek**, **Antoni Żymelka**, **Bernard Wilczek**, **Andrzej**

Musiół, **Jerzy Sulewski**, **Kazimierz Tułak**, **Rafał Jaruszowicz** oraz **Manfred Koziółek** i **Hubert Wiśniewski**. W skład Komisji Rewizyjnej weszli: **Łukasz Nowak** (przewodniczący), **Winfried Górka** (wiceprzewodniczący), **Mariusz Poloczek** (sekretarz) oraz **Lucjan Bismor**, **Henryk Karsz** i **Bogdan Mandok**. Jako przedstawiciele na Zjazd Oddziału Wojewódzkiego Z OSP RP w Katowicach wybrano: **Andrzeja Frejno**, **Tadeusza Mamoka**, **Janusza Przybylskiego** i **Andrzeja Musiół**.

Powiatowy Zjazd odbywał się przy udziale dużej liczby gości, wśród których byli m.in. starosta strzelecki (a zarazem prezes Zarządu Powiatowego Z OSP RP w Strzelcach Opolskich) **Józef Swaczyna**, wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**, wójtowie gmin Gierałtówice – **Joachim Bargiel** i **Wielowieś** – **Ginter Skowronek** oraz wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego Z OSP RP w Katowicach **Jerzy Szkatuła**. (RG)

Foto: Romana Gozdek

Na zjeździe wybrano nowe władze powiatowe Związku OSP RP w Gliwicach. Trzeci z lewej w pierwszym rzędzie stoi stary-nowy prezes **Andrzej Frejno**.

W uznaniu za codzienny trud

21 listopada w Starostwie Powiatowym w Gliwicach odbyło się spotkanie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego. To osoby, które na co dzień pomagają ludziom wymagającym wsparcia – ubogim, starszym, chorym, niepełnosprawnym czy niezaradnym życiowo.

Na spotkanie zaproszeni zostali dyrektorzy i przedstawiciele prowadzonych przez powiat Domów Pomocy Społecznej: „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej i „Ostoja” w Sośnicowicach, a także innych jednostek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone przez powiat – Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie oraz DPS-ów w Wiśniczach, w Knurowie i w Pilchowicach. Obecna była również dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie **Barbara Terlecka-Kubicus**. Życzenia z okazji święta dla wszystkich pracowników socjalnych złożył na ich ręce starosta gliwicki **Michał Nieszporek**, wręczone zostały także listy gratulacyjne. Podziękowania za ciężką codzienną pracę składali im również członek Zarządu Powiatu Gliwickiego **Sławomir Adamczyk**, sekretarz Powiatu **Magdalena Budny** oraz skarbnik Powiatu **Maria Owczarzak-Siejko**.

Szczególne gratulacje odebrał **Krzysztof Bambynek**, dyrektor DPS-u w Wiśniczach, który kilka dni wcześniej odebrał w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach z rąk wicewojewo-

Foto: Romana Gozdek (Z)
Krzysztof Bambynek ze Złotym Medalem za Długoletnią Służbę.

dy **Stanisława Dąbrowy** Złoty Medal za Długoletnią Służbę – odznaczenie państwowe przyznane przez Prezydenta RP. Krzysztof Bambynek od 1980 r. pracuje z osobami niepełnosprawnymi. Pracę rozpoczął jako wychowawca internatu – kolejno w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, w Zakładzie Rehabilitacji Zawodowej Inwalidów i w Salezjańskim Ośrodku

Podczas spotkania w Starostwie Powiatowym w Gliwicach.

Szkolno-Wychowawczym w Tarnowskich Górach, gdzie utworzył pierwsze w tym mieście warsztaty terapii zajęciowej. Następnie był dyrektorem Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach, w którym wdrożył obowiązujące standardy oraz zorganizował wolontariat. Od 2006 r. kieruje DPS-em w Wiśniczach, prowadzonym na zlecenie Powiatu Gliwickiego, a stanowiącym własność Caritasu Diecezji Gliwickiej. Doprowadził tę placówkę do obowiązujących standardów oraz rozwinął w niej wolontariat oparty na młodzieży gimnazjalnej i licealnej, co stanowi dodatkowe wsparcie i pomoc dla mieszkańców tej placówki. Całe życie zawodowe poświęcił pomocy społecznej i opiece socjalnej dla najbardziej potrzebujących, z wielkim zaangażowaniem pracuje na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwłaszcza niepełnosprawnych i starszych. (RG)

Żołnierskie odznaczenia

30 listopada w gliwickim Ratuszu zorganizowane zostało spotkanie, podczas którego wręczono polskie odznaczenia wojskowe. Wśród blisko 30 wyróżnionych znaleźli się żołnierze z powiatu gliwickiego.

Podczas uroczystości wręczone zostały Medale „Za zasługi dla obronności kraju”, Medale „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny” oraz odznaczenia wojskowe o charakterze pamiątkowym – „Gwiazdy Iraku” i „Gwiazdy Afganistanu”, będące nagrodą za nienaganną służbę w polskich kontyngentach wojskowych poza granicami państwa.

Odznaczenia wręczali: płk **Krzysztof Radwan** – szef Woje-

wódzkiego Sztabu Wojskowego w Katowicach, **Piotr Wieczorek** – wiceprezydent Gliwic oraz ppłk **Roman Nowogrodzki** – komendant Wojskowej Komendy Uzupelnień w Gliwicach. Z terenu powiatu gliwickiego odznaczenia otrzymali: „Gwiazdę Iraku” – szeregowy rezerwy **Dariusz Kasparidus** z Pyskowic oraz starszy szeregowy rezerwy **Wojciech Kwitek** z Knurowa, a „Gwiazdę Afganistanu” – starszy szeregowy rezerwy **Krzysztof Miecznikowski** z Knurowa.

Uroczystość zorganizowała Wojskowa Komenda Uzupelnień w Gliwicach.

(SoG)

Foto: Sonia Guzik
Płk Krzysztof Radwan wręcza „Gwiazdę Iraku” st. szer. Wojciechowi Kwitkowi z Knurowa.

Gminne Koalicje Biblioteczne

25 listopada w Bibliotece Śląskiej w Katowicach zorganizowana została uroczystość ogłoszenia wyników i wręczenia nagród laureatom konkursu Gminne Koalicje na rzecz Rozwoju Bibliotek. Wśród nagrodzonych znalazła się **Lidia Pietrowska** – dyrektorka Gminnej Biblioteki Publicznej w Gierałtowicach.

Lidia Pietrowska zdobyła 2 miejsce – ex aequo z Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy Łazy. Otrzymała nagrodę w kwocie 4000 zł, którą przeznaczyła na zakup mebli bibliotecznych do jednej z filii podległych Gminnej Bibliotece Publicznej w Gierałtowicach. Drugie miejsce było w tym przypadku najwyższe, bowiem pierwszego jury nie przyznało.

Pani Lidia zawiązała w swojej gminie biblioteczną koalicję. Będzie ona wspierać działalność bi-

blioteki w przyszłości, przyczyni się do wzrostu jej prestiżu. – Mam nadzieję, że uzmysłowi lokalnym działaczom, iż biblioteka jest ważnym partnerem dla działań samorządu lokalnego, organizacji pozarządowych oraz lokalnych przedsiębiorców, że zaktywizuje mieszkańców gminy i zwiększy udział młodzieży w kulturze – mówi **Krzyszyna Wołoch**, dyrektorka Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gliwicach.

Konkurs został ogłoszony przez Bibliotekę Śląską – już po raz drugi – w ramach Programu Rozwoju Bibliotek, który jest długofalowym i nowatorskim przedsięwzięciem o ogólnopolskim zasięgu, realizowanym przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. – Cieszymy się bardzo, że uhonorowana została osoba z naszego powiatu – dodaje **Krzyszyna Wołoch**.

(KW)

Wybieramy Drzewo Roku 2012

Po raz drugi Klub Gaja zachęca do udziału w konkursie Drzewo Roku. W pierwszej edycji tego ogólnopolskiego konkursu na wysokich pozycjach

uplasowały się trzy drzewa z terenu naszego powiatu.

Do 30 listopada instytucje publiczne, samorządy, organizacje społeczne, placówki edukacyjne i osoby prywatne mogły zgłaszać kandydatury do konkursu Drzewo Roku 2012. Jak informują organizatorzy, o udział w finale walczyć będą między innymi: miłorząb z Chełmna, dąb Celarowski z Krakowa, brzoza z Wojkowic, platan z parku krajobrazowego w Dębnie, miłorząb ze Szprotawy i Dąb Ewy z Węgrowa.

Foto: ARG
Wiąz z Poniszowic zajął w pierwszej edycji konkursu czwarte miejsce w kraju.

Ponownie do konkursu zgłosiło swą kandydaturę Towarzystwo Przyjaciół Przyszowic w naszym powiecie (gmina Gierałtowice). Poprzednim razem prezentowana przez przyszowian lipa Witula zajęła V miejsce. Tym razem zgłoszono dwie lipy przy ul. Wolności, które przetrwały trzydniową bitwę

pancerną w 1945 roku, przymusowe szczęśliwe lądowanie odrzutowca w 1955 roku, a dziś mijają je pasjonaci nordic walking, rowerzyści i mieszkańcy wsi.

W ubiegłorocznej edycji konkursu wśród finałowych drzew, oprócz lipy z Przyszowic, znalazły się jeszcze dwa inne drzewa z powiatu gliwickiego: wiąz z Poniszowic, który zajął IV miejsce oraz lipa ze Stanicy – XII miejsce. Klub Gaja wydał album, poświęcony zwycięzcom konkursu. Są w nim opisane również te trzy drzewa z naszego terenu, a opisy uzupełniają piękne fotografie. Album w wersji elektronicznej dostępny jest na stronie internetowej: http://www.klubgaja.pl/pliki/drzewo_roku_2011.pdf.

Zakończyło się już co prawda przyjmowanie zgłoszeń do konkursu Drzewo Roku 2012, ale – tak jak przed rokiem – w jego drugim etapie odbędzie się głosowanie internetowe. Głosowanie internautów na 11 drzew wybranych do finału przez jury będzie trwało przez cały czerwiec 2012 r. Statuetka Drzewo Roku zostanie wręczona w Warszawie w październiku podczas inauguracji Święta Drzewa. Konkurs Drzewo Roku w Polsce jest częścią międzynarodowego projektu Europejskie Drzewo Roku.

(SoG, RG)

W pierwszą niedzielę Adwentu

Jak co roku, już od kilku lat, w pierwszą niedzielę Adwentu na placu farskim przy kościele św. Jakuba w Sońnicowicach zorganizowany został Jarmark Adwentowy. Poprzedzając święta, w cudowny sposób wprowadza wszystkich w atmosferę Bożego Narodzenia.

Organizatorzy: Parafia św. Jakuba, parafialny Caritas, DPS „Ostoja” i Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Umysłową „Nadzieja” przygotowali wiele atrakcji. Przede wszystkim była możliwość zrobienia świątecznych zakupów. Wieńce adwentowe, szopki, stroiki, ozdoby choinkowe i świąteczne wypieki znalazły uznanie w oczach kupujących.

Tego popołudnia na jarmarku można było również zobaczyć występ zespołu „Pellegrini”, posłuchać śpiewu parafialnego chóru, spotkać tradycyjnych koledników (inscenizacja wykonana przez

Foto: ARC DPS „Ostoja”

Na jarmarku można było zaopatrzyć się w artykuły świąteczne, ale była też dobra muzyka, występy i wiele smakołyków.

mieszkanki DPS-u „Ostoja”), czy spróbować świątecznych potraw kuchni kresowej. Dzieciom wielu radosnych wrażeń dostarczyła żywa szopka i przygotowane specjalnie dla nich gry i zabawy. Dla dorosłych serwowano aromatyczny grzaniec, placki, chleb ze smalcem, grilowany oscypek.

Jarmark Adwentowy w Sońnicowicach to nie tylko możliwość świątecznych zakupów, to przede wszystkim spotkanie lokalnej społeczności. Organizatorzy dziękują wszystkim, którzy pomogli ten cel zrealizować.

(BB-Sz)

Szlachetna Paczka dla potrzebujących

Trwają przygotowania do finału akcji Szlachetna Paczka 2011. Dzięki niej kilkanaście najbardziej potrzebujących rodzin z terenu Knurów otrzyma przed świętami Bożego Narodzenia to, czego najbardziej im brakuje.

Na stronie internetowej www.szlachetnapaczka.pl uruchomiona jest krajowa baza rodzin potrzebujących wsparcia. Jest wśród nich 18 rodzin z rejonu Knurów. – Zachęcam do włączenia się w akcję – mówi Aneta Nowak, liderka Rejonu Knurów. – Do 9 grudnia otwarta jest baza osób i rodzin potrzebujących wsparcia. Każdy może przy-

gotować paczkę i zawieźć ją do Magazynu, który będzie otwarty 10 grudnia w godzinach 12.00-20.00 w salkach katechetycznych w parafii pw. Cyryla i Metodego przy ul. Niepodległości 3 w Knurowie.

Dodatkowe informacje o akcji można znaleźć na stronie internetowej: www.szlachetnapaczka-knurów.pl.

Patronat nad tegoroczną Szlachetną Paczką w Knurówie objęli: prezydent tego miasta – Adam Rams, starosta gliwicki – Michał Nieszporek oraz poseł na Sejm RP – Jan Kaźmierczak.

(SoG, RG)

Podarunki z sercem

11 grudnia Stowarzyszenie „Podaruj Serce” z Toszka po raz kolejny przeprowadzi przykościelną zbiórkę darów dla podopiecznych domów dziecka oraz dzieci i niepełnosprawnych znajdujących się w ośrodkach pomocy społecznej.

Zbiórka odbędzie się w 14 kościołach Diecezji Gliwickiej. Świąteczne upominki trafią jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia do 13 ośrodków, m.in. obdarowane zostaną: Dom Dziecka nr 3 w Gliwicach, Ośrodek dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rusinowicach, Ośrodek Socjoterapii dla Dzieci w Wojskiej, DPS-y w Zbrosławicach i w Pilchowicach, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Zabrze i Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka”.

– Świąteczna paczka to nie tylko pomoc materialno-rzeczowa. Pozwala wzbudzić w naszych podopiecznych wiarę w to, iż ich los nie jest nam obojętny – mówi prezes stowarzyszenia Grzegorz Gruszka.

(SoG)

Toszecki jarmark

10 grudnia na uliczkach przyległych do Rynku w Toszku odbędzie się Toszecki Jarmark Adwentowy.

Impreza rozpocznie się o godz. 14.00 konkursem na potrawę świąteczną w restauracji „Złota Kaczka”. Na godz. 15.00 zaplanowano koncert w wykonaniu Orkiestry Dętej z Toszka, zaś o godz. 16.00 uroczyste otwarcie Jarmarku Adwentowego. Po oficjalnym rozpoczęciu, z programem świątecznym wystąpią dzieci i młodzież z Toszka, potem odbędzie się koncert koled artystów Opery Śląskiej w Bytomiu. Podczas Jarmarku wystąpią także Ewa Uryga – gwiazda jazzu i muzyki gospel, która zaprezentuje się w repertuarze świątecznym (godz. 18.00) oraz Gabriela de Silva i Krzysztof Ster (godz. 19.00). O godz. 20.00 rozpocznie się biesiada adwentowa.

Imprezę objął patronatem honorowym burmistrz Toszka Grzegorz Kupczyk.

(SoG)

Jedyny taki koncert

Na koncert „Dary Serc”, jak co roku, zaprasza knurowskie koło Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Gliwickiego „Moja Gmina Nasz Powiat”.

Koncert rozpocznie się 11 grudnia o godz. 16.00 w Domu Kultury w Szczygłowicach i potrwa do godz. 20.00. Będzie to już dziewiąta edycja tej charytatywnej imprezy mającej na celu zebranie środków na wzbogacenie świąt pensjonariuszy domów opieki społecznej na terenie powiatu gliwickiego. Z dochodu, uzyskanego z koncertu, co roku kupowane są paczki oraz słodycze dla mieszkańców pięciu DPS-ów.

Podczas tegorocznego koncertu zobaczyć będzie można inscena-

cje przygotowane przez pensjonariuszy domów pomocy społecznej w Sońnicowicach, Kuźni Nieborowskiej, Pilchowicach, Wiśniczach i Knurówie. Gościem specjalnym będzie chór Calvi Cantores z Knurowa. Występom towarzyszy kiermasz przedświąteczny, na którym sprzedawane będą m.in. wieńce adwentowe, kartki i ozdoby świąteczne, stroiki oraz kwiaty. Wszyscy uczestnicy koncertu mogą liczyć na poczęstunek ciastem, ufundowanym przez sponsorów. Biletami wstępu są tzw. cegiełki, dostępne przed imprezą.

Koncert odbywa się pod patronatem starosty gliwickiego Michała Nieszporka.

(RG)

Foto: ARC

Co roku na scenie w Szczygłowicach przywoływany jest klimat Bożego Narodzenia.

IMPREZY WARTO POLECENIA

- 11 grudnia w Pilchowicach (sala RSP, ul. Gliwicka 3) zorganizowany zostanie Jarmark Bożonarodzeniowy.
- 11 grudnia od godz. 15.00 w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury w Wielowsi odbywać się będzie Kiermasz Bożonarodzeniowy.
- Do 11 grudnia w Klubie SZTUKATERIA można będzie oglądać 10. edycję Wystawy

- Sztuki Regionu Północnego Szwarzwaldu Ortszeit 2011.**
- W dniach od 12 do 16 grudnia w siedzibie Górnśląskiego Centrum Edukacyjnego przy ulicy Okrzei 20 w Gliwicach odbywać się będzie XII Międzyszkolny Przegląd Inscenizacji Bożonarodzeniowych. Uroczysta Gala podsumowująca Przegląd odbędzie się 5 stycznia 2012 r. o godz. 11.00.

(Opr. SoG)

Dokończenie ze str. 1

Moja Wilijo

Z kuchni zaś tak fajnie woniało, a nom sie już ino ścigało, keby już mama zawołała: – „Pjyrso gwiozdka już śwjyci poćcie na Wjeczerzo dzieci!” Na stole tata śwjyczka zapolyli, potom my wszyscy głośno rzykali, a starka nos pokoniyorowali: – „Wyście tyn pociyrz ino zmlócyli a nyy porzykali!” Cołko Wjeczerzo zech beczala, jo sie już na te Dziecionko doczećka nyy umjała, což mi tyż to latoś przyniesie? – tak zech se myślała: Gymba mi sie

dopjyro łósmjoła jak mama poszła do izby i Dziecionku łokno uchylała, to już za chwila, tak zech sie zradowała. – „Dzieciontko jest bjdne” – tak nom zawsze mama godali, toż my tam za wjela łod Niego nyy wymogali. Oplatkym my sie połomali, kolyndy poşpyjali, tata ze staroszkym ze stoła wszystkiego po trosze pobrali i gowiedzi dali i tak godali: „Bo jak sie Dzieciontko narodziło to pjyrze przy Nim bydło boło”. – No! I na reszciech sie doczećka, coch to łod tego Dziecionka pod gojik dostała: Łońskiroczno lalka szmacianno, mama ji nowe łaszki pošyly,

tata po siostrze wozyczek łodnowjyli, na modro pomalowali. Kolybka dlo lalki, tako jak „Gorolka” nosioła we kwjotki pomalowano, – jako jo boła uradowano! Zaś inkszym razem, dostałach hulajnoga po dzieciach łod ciotki z Knorowa, „pupen sztuba” z papendekla, karytka z konikami i połno paskudow na ni, a jak sie Dzieciontko z bogaciło i nowe szczewiki dostałach to cołko noc zech w nich spała. Tak sie to człowiek koždyj rzeczy wożoł, a teraz takich czasow dożoł, Dziecka sie niczymu nyy radujom, niczego nyy szanujom, co muszom mieć sie rozkazujom a jak tak nyy ma, to sie jeszcze szprajcujom.

Czasy sie zmjyniajom, ludzie tak godajom. A Jo! chociaż zech sie już zestarzała te tradycje potrzimuja na ta Wilijo sie raduja jak te małe dzieci. Do izby ida, łokno uchyla i czekom aż ta pjyrso gwiozdka zaşwjyci, bo przeca do mnie Dzieciontko przileci. I Wom tyż życa żebyście „sobom” łostali i z takim uciechom jak Jo! na Dzieciontko czekali.

MONIKA ORGANIŚCIOK

Słowniczek:
mandle – migdały
rzazy – czyli lanie
chiby – to samo co lanie
chroboka zalywać – wypić kieliszek na zdrowie

ścigało – czyli byliśmy niecierpliwi wjeczerza – kolacja wigilijna pokoniyorowali – tzn. upominali pociyrz – modlitwa zmlócyli – czyli tak szybko wyklepane porzykali – pomodlili beczala – płakała gymba – czyli usta latoś – w tym roku łońskiroczno – czyli z poprzedniego roku łaszki – ubranka modro – farba jasno- lub ciemnoniebiska pupen sztuba – domek dla lalek papen dekel – tekstura szprajcujom – buntują się Gorolka – to kobieta z gór nosiła takie wyroby paskudy – łakocie wożoł – cenil sobie

Jaśkowe Boże Narodzenie

Zawsze z uśmiechem

Ma 15 lat. Żyje w pełnej symbiozie z bliskimi. Sam nie dałby rady funkcjonować. Mimo tego nie traci radości życia i często się śmieje. Jan Scheffczyk z Pyskowic jest uczniem Zespołu Szkół Specjalnych w tym mieście. Cierpi na mózgowie porażenie dziecięce, jest upośledzony w stopniu głębokim. Tegoroczne Boże Narodzenie, jak co roku, spędzi ze swoją rodziną, która otacza go wielką miłością.

Jasiek nie jest samodzielny, nie potrafi sam jeść, myć się czy ubierać. Nie zgłasza również potrzeb fizjologicznych i nie mówi. Wydaje tylko kilka dźwięków. Potrafi za to samodzielnie siedzieć, a nawet wstawać do pozycji pionowej. Kiedy jest podtrzymywany, stawia kroki. Na co dzień jeździ na wózku. Bardzo lubi słuchać muzyki. Jego życie z pozoru bywa monotonne: powtarzalność czynności dnia, otoczenie tych samych osób, ale Jasiek doskonale się w tym odnajduje i wydaje się być szczęśliwy. Widać to w jego oczach, uśmiechu, pogodzie ducha.

– Janek ma mózgowie porażenie dziecięce, powstałe prawdopodobnie w wyniku niedotlenienia okołoporodowego. Nie jest to jednak takie pewne, bo niedługo po urodzeniu bardzo cho-

Ukochanym jego bratem jest Joachim, choć drugiego brata Andrzeja też uwielbia. Kiedy bracia wchodzą do domu, Jasiek trzęsie się z radości. Uwielbia ich łaskotki, piosenki, opowieści, które przynoszą ze świata do domu. Doskonale „dogaduje” się ze swoim psem Bolkiem, który nie odstępował na krok swojego przyjaciela, liże go po dłońiach i przyjaźnie się łąsi. Wielką rolę w życiu Jasia odgrywa mama Teresa. To ona jest z nim zawsze. Karmi, ubiera, myje, przytula i głaszcze. Mimo że z miesiąca na miesiąc jej najmłodszy syn rośnie, staje się coraz cięższy, cierpliwie wkłada go do pionizatora, wykonuje proste ćwiczenia rehabilitacyjne, a przede wszystkim najzwyczajniej w świecie go kocha... Tata Jerzy także trzyma sztamę z synem. Czasem wystarczy męski uścisk dłoni, poklepanie po barkach, a w oczach Jasika pojawiają się iskry radości.

Przez życie Jasia przewijają się także lekarze, rehabilitanci i nauczyciele. Ci ostatni prowadząc zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, stosują rozmaite metody nauczania i aktywizacji, przede wszystkim jednak wzmacniają

Jasiek Scheffczyk w czapeczce Elfa, pomocnika Mikołaja...

czewronym kolorem, litery, gesty. Nie można tego zaniedbać, bo nikt z nas nie wie, jak reaguje i pracuje jego mózg. Do każdego z uczniów podchodzimy indywidualnie. Jasiek jest naszym oczkiem w głowie. Radosny i ciepły. Może pobudzony jakimś bodźcem zacznie pracować lepiej? Może kiedyś przemówi? – nie tracą nadziei nauczyciele z Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach. W tych działaniach nieodmiennie wspiera ich dyrekcja placówki.

Janek już teraz coraz lepiej okazuje uczucia, przytula się, dotyka dłońią, „przybija” piątkę, klaszcze, kiwa głową, reaguje uśmiechem na uśmiech. Bawi się klaszcząc w dłonie – powtarza tę czynność za wyklaskującym i tak np. liczy przedmioty. Ręce (głównie lewa, prawa jest słabsza) zdolne są do brania, trzymania i manipulowania przedmiotami przez krótką chwilę, najczęściej jednak dotykane rzeczy są rzucające na boki lub zrzucane ze stołu. Jan wydaje nieartykułowane dźwięki, pomruki. Wymawia sylaby: ba-ba, pa-pa, A-chim, au-to itd. oraz samogłoski a, au, o. Bardzo pozytywnie reaguje na muzykę, która skupia jego uwagę. Kieruje wzrok i odwraca głowę w stronę dźwięku. Potrafi skupić uwagę na słuchanej piosence lub bajce muzycznej. Śledzi poruszające się przedmioty, bardzo lubi samoloty, samochody i traktory, rozgląda się za nimi, reaguje na ich dźwięk. Na prośbę podaje żądany przedmiot, słucha prostych poleceń – podaj, daj, wstań, trzymaj, zobacz itd.

Widząc jak pracuje taki nastolatek, bardzo skrzywdzony przez los, można nabrać wielkiej pokory wobec życia, ale również sporo nadziei, wiary i miłości... W tym roku w Boże Narodzenie odświętnie ubrany Jasiek zasiądzie pod pachnącą choinką. Dokąd powędrują jego myśli?

Tekst i zdjęcia:
MAGDALENA FISZER-RĘBISZ

...i na spacerze przy pyskowskim Geopunkcie, gdzie od ponad roku mieszkają mamut wielki i nosorożec włochaty – ze swym nieodłącznym przyjacielem psem Bolkiem.

rował. Miał zapalenie płuc i kilka innych schorzeń. Pamiętam, jak się urodził. Położna pospiesznie niosła z sali porodowej takie małe zawiniątko, które kwiliło... Bardzo się wtedy o niego baliśmy. Na szczęście jest z nami, choć wiele w życiu przeszedł. Do dziś bardzo często choruje, dlatego ma indywidualne nauczanie w domu. Jest jednak najweselszym i najradośniejszym członkiem naszej rodziny. Bóg dał go nam w określonym celu. Uczy nas miłości – mówi Renata Scheffczykowa, babcia Jasia.

jego pewność siebie, usprawniają zaburzone funkcje i rozwijają małe talenty. Zajęcia zawsze są wesołe, pełne atrakcji pobudzających wszystkie jego zmysły poprzez muzykę, plastykę, prostą gimnastykę, zapachy, dźwięki, rozmaite faktury, bańki mydlane, światła, barwy czy blaski...

– Nie zapominamy jednak o próbach nawiązania komunikacji. Nie tylko tej werbalnej, ale także mimicznej, obrazkowej. W pracy wykorzystujemy plansze obrazkowe, tablice Domana – proste słowa wypisane

Nie poddała się chorobie

Diagnoza była dla niej jak wyrok – bardzo złośliwy guz kości udowej. Mimo to się nie poddała. Podjęła ciężkie leczenie, straciła nogę, ale ma ogromną wolę normalnego życia. Nie chce, by pozbawione ono było barw i radości, należnych młodej, aktywnej kobiecie.

Justyna Wysocka z Knurowa jest studentką Politechniki Śląskiej, pracuje też jako asystent projektanta. W ubiegłym roku, gdy wykryto u niej chorobę, musiała przerwać studia, została poddana uciążliwej chemoterapii, konieczna też okazała się amputacja prawej nogi na wysokości uda. Teraz po intensywnym leczeniu i rehabilitacji powoli odzyskuje zdrowie, powróciła już do pracy i na studia. Obecnie porusza się na protezie nogi, jeszcze przy pomocy kuli, ale ma nadzieję, że już niedługo będzie chodziła samodzielnie. Żeby wrócić do pełnej sprawności, potrzebuje nowoczesnej

protezy, na którą środki pomogło jej zebrać między innymi Stowarzyszenie „Cała Naprzód” z Gliwic.

– Gdy było mi bardzo ciężko, przekonałam się jak wielu życzliwych ludzi jest wokół mnie. To im zawdzięczam to, że najprawdopodobniej

jeszcze przed Nowym Rokiem stanę na świetnej protezie, która umożliwi mi normalne życie. Będę mogła jeździć na rowerze, na nartach, zwyczajnie się poruszać oraz poznawać świat, bez czego nie wyobrażam sobie życia.

Stowarzyszenie zbierało dla Justyny darowizny, zorganizowało koncert rockowy, z którego dochód przeznaczony zostanie na zakup protezy. Początkowo jej koszt, 50 tys. zł, był dla Justyny niewyobrażalny, ale teraz wierzy, że wszystko jest możliwe. Fitness & Wellness Club „Stary Hangar” w Gliwicach umożliwił jej ćwiczenia z osobistym trenerem, dzięki czemu ma zapewnioną rehabilitację.

– Pragnę żyć jak każda 26-latką. I to osiągnę, właśnie dzięki życzliwości wspaniałych ludzi – mówi. – Wraz z utratą nogi rozpoczęło się moje nowe życie... i jest to wspaniałe życie, za które dziękuję każdego dnia.

(RG)

Justyna na jednej z wycieczek z mamą i starszą siostrą.

Potrzebne wsparcie

Apelujemy o pomoc dla Barbary Brutkowskiej z Gliwic, chorej na stwardnienie rozsiane.

Pani Barbara ma 49 lat. Z zawodu jest architektem, pracuje w Urzędzie Miasta w Pyskowicach. Ma dwóch studiujących synów. – Gdy kilka lat temu zaczęłam odczuwać zwiększone zmęczenie, mało kto wierzył, że mogę na coś chorować – mówi. – Dopiero po jakimś czasie zdiagnozowano u mnie SM. Czas leciał, a leczenia nie było. Zwróciłam się do NFZ w Katowicach o możliwość leczenia interferonem beta. Odpowiedź była krótka: „...pacjentka nie spełnia kryteriów określonych przez NFZ...”. Dowiedziałam się, że to ze względu na przekroczony wiek 40 lat.

Koszt jej leczenia wynosi 6 000-8 000 zł miesięcznie. Leczenie trwa minimum 2-3 lata. Bez pomocy dobrych ludzi pani Barbary nie stać na zakup leków. A czas nagli – coraz szybciej staje się niepełnosprawna.

– Dziękuję koleżankom, kolegom

oraz władzom Starostwa Powiatowego w Gliwicach, Urzędu Miejskiego w Pyskowicach, Urzędu Miejskiego w Zabrze, Straży Miejskiej w Pyskowicach oraz wielu innym nie wymienionym osobom, które przekazały swój 1% na cele związane z moim leczeniem i rehabilitacją. Szczególnie chcę podziękować pani **Liliannie Rak**, naczelnikowi Wydziału Architektury i Budownictwa, która zainicjowała tę akcję w starostwie – dodaje. – To wszystko jednak za mało, by pokryć koszty leczenia. Jeżeli możecie państwo przekazać swój 1% na ten cel, będę za to bardzo wdzięczna.

Podajemy potrzebne dane:
Śląskie Stowarzyszenie Chorych SM SEZAM
KRS 0000269884, Brutkowska Barbara.

(RG)

Liczna rodzinka Anny i Krzysztofa

Nie każdy maluch ma szczęście żyć i dorastać w kochającej rodzinie. Taką normalność starają się budować dla dzieci pozbawionych opieki Anna i Krzysztof Suchonowie z Pyskowic, którzy od lat tworzą rodzinę zastępczą.

Anna i Krzysztof poznali się na jednym z obozów „Burego Misia” dla dzieci niepełnosprawnych, gdzie przyjeżdżali jako opiekunowie. Od ślubu, jeszcze przed narodzinami ich dziecka, wiedzieli, że chcą mieć dużą rodzinę. Pierwszy maluch trafił do ich rodziny 14 lat temu i przez większość tego czasu, Suchonowie działali społecznie – pełnienie roli rodziny zastępczej nie było ich pracą zawodową. Dopiero trzy lata temu stali się zawodową niepokrewnioną specjalistyczną rodziną zastępczą.

– Tworząc rodzinę zastępczą wyznaczyliśmy sobie trzy założenia. Po pierwsze: nasze biologiczne dziecko musi być najstarsze. Po drugie: stajemy się rodziną zastępczą dla dzieci, którym można pomóc czy to przez operacje, czy rehabilitację. I po trzecie: pomagamy dzieciom niepełnosprawnym fizycznie, nie boimy się tego – mówi pani Anna.

Kiedy wchodzi się do domu Suchonów od razu widać, że mieszka tu gromadka dzieci. W przedpokoju rząd buczków, a z pokoi wydobywają się śmiech, krzyk i dziecięcy gwar. Obecnie ich rodzinka liczy siedmioro dzieci – dwoje biologicznych i pięcioro, dla których tworzą rodzinę zastępczą. Najstarszym z nich jest 17-letnia biologiczna córka Weronika. – Nigdy nie było problemu z zaakceptowaniem dzieci – odpowiada pytana o to, jak przyjmowała wiadomość, że w domu pojawią się kolejni podopieczni.

Jak zapewnia pani Anna, na Weronikę zawsze można liczyć, pomaga w opiece nad dziećmi, kiedy tylko może. – Dwa lata temu chciała nawet zrezygnować ze szkolnego wyjazdu, by pomóc nam w opiece – wspomina z dumą mama, ale i dodaje, że starają się, by do takich sytuacji nie dochodziło za często. Chociaż dzieci lubią zostawać ze starszą siostrą, rodzice nie chcą obciążać młodej dziewczyny.

Pani Ania i pan Krzysztof o dzieciach mogliby mówić godzinami. Każde z nich ma swoją historię i każde z nich miało trafić do Pyskowic „na chwilę”. Tak było z 15-letnim Pawłem, który urodził się z mózgowym porażeniem dziecięcym czterokończynowym. Po narodzinach przez 11 miesięcy przebywał w szpitalu, jego matka zrzekła się praw rodzicielskich. Prosto stamtąd trafił do rodziny Suchonów – miał tu być tylko trzy miesiące. W tym czasie rodzina, która chciała adoptować chłopca, miała dopełnić wszystkich formalności, jednak zanim procedury dobiegły końca, rozmyśliła się. I tak Paweł mieszka

w Pyskowicach już 14 lat. Uwielbia muzykę, śpiewa w kościelnej scholi już od szkoły podstawowej. Dzięki staraniom Suchonów i nieprzerwanej rehabilitacji Paweł z dziecka, które w ogóle miało nie chodzić, dziś jest chłopcem, który potrafi jeździć na rowerze. Zważywszy na jego chorobę, jest to niewątpliwym sukcesem.

Rok młodszy od Pawła jest biologiczny syn Suchonów – Szymon, który kocha piłkę nożną i interesuje się gastronomią. Jak mówi, w przyszłości chciałby pójść do technikum gastronomicznego. Niezwykle rezerwową i nadzwyczaj towarzyską wesołej gromadce jest 11-letnia Patrycja. Dziewczynka w rodzinie zastępczej również miała być „na chwilę”. Rodzice Patrycji przebywali w więzieniu, z kolei babcia chciała oddać małą do domu dziecka, do czasu załatwienia formalności opiekować się nią miało małżeństwo z Pyskowic. Przez dłuższy czas Suchonowie odwiedzali rodziców dziewczynki, zawozili ją do babci na weekendy, starali się podtrzymywać kontakt. Niestety, gdy matka wyszła z więzienia zniknęła, a i babcia przestała się odzywać.

– To zawsze są dzieci z problemami – mówi pan Krzysztof.

I nie chodzi tu tylko o to, że biologicznym rodzicom odebrane zostają prawa rodzicielskie, ale także o problemy zdrowotne. Opieka nad takimi dziećmi, jest naprawdę trudna, gdyż większość z nich wymaga pomocy specjalistów.

Nie inaczej jest z Patrycją, która cierpi na FAS – płodowy zespół alkoholowy. Jak wspomina pan Krzysztof, gdy do nich trafiła, zachowywała się jak kotek – była cichutka, bawiła się siedząc pod krzesłem czy stołem. Dziś Patrycja jest nieocenionym pomocnikiem w domu – kiedy trzeba, potrafi sama obrać ziemniaki na obiad czy pomóc w innych pracach domowych. Sama przyznaje, że lubi pomagać mamie w sprzątanii i myciu naczyń.

Wiele śmiechu i wrzawy dostarczają domownikom bliźnięta – 2,5-letni Malwina i Jaś. Malwina to blondyneczka, która ciągle się uśmiecha, Jaś z kolei co chwilę „zaczepia” tatę – a to chce usiąść na kolanach, a to domaga się, żeby tato się z nim pobawił. To najprawdopodobniej jeden z ostatnich takich obrazków, gdyż rodzeństwo ma zostać zaadoptowane przez włoską rodzinę.

Jest wiele dzieci, które potrzebują wsparcia rodziny zastępczej. Może i Wy chcielibyście ją utworzyć? Zachęcamy do kontaktu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, które mieści się w budynku Starostwa Powiatowego w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, nr tel. 332 66 16. W 2012 r. zmieniają się przepisy, na podstawie których określone jest funkcjonowanie systemu rodzicielstwa zastępczego w Polsce. Po szczegóły odsyłamy również do PCPR-u, gdzie od stycznia – decyzją starosty gliwickiego – działać będzie Zespół do spraw pieczy zastępczej.

(RG)

Najmłodszym dzieckiem z tej czeladki jest zaledwie 4-miesięczny Dawid. Maluch urodził się w 30 tygodniu ciąży i ważył wtedy 1300 g. Suchonowie regularnie odwiedzają z nim lekarzy – okulistę, chirurga, jeżdżą na rehabilitację – dzie-

brze. Widać to po uśmiechach dzieci, ale także po tym, jak poprawia się ich zdrowie. Jeden z dzieciaków miał po urodzeniu powykrzywiane nóżki – dziś stoi na nich prosto, Paweł skazywany był na wózek inwalidzki, teraz pomyka na rowerze, nauczycielki ze

lekcje, a potem mają czas wolny. Chodzą na SkS-y, boisko, tańce, mają korepetycje, bawią się z dziećmi sąsiadów. Mają wiele zajęć, ale wśród nich są też wizyty u lekarzy, w poradniach, rehabilitacja i ćwiczenia.

Również święta Bożego Narodzenia wyglądają tutaj klasycznie. Jest choinka, są tradycyjne potrawy, czekanie z kolacją aż zaświeci pierwsza gwiazdka. Jest też coś, czego szczególnie rodzice chcą nauczyć swoje dzieci – idei, że święta to czas radości, niedenerwowania się, że trzeba zrobić zakupy, wziąć tydzień wolnego, by zrobić porządek.

– Wychodzimy z założenia, że Jezusek i tak się urodzi, nawet jak nie zdążymy umyć okien – śmieje się pani Anna.

– W święta robimy to, co lubimy. Staramy się drugiego dnia wybrać

Nie ma to jak zabawa pod oknem taty...

ki temu dziecko rozwija się dobrze. Dawid już otrzymał wśród domowników pseudonim „King Kong”, bo widać, że waży teraz ponad 4 kilogramy i jest silnym chłopczykiem.

Suchonowie są świetnie zorganizowaną rodziną, choć na głowie mają mnóstwo obowiązków i problemów. Pani Ania pracuje jako nauczycielka w szkole specjalnej, w kolegium nauczycielskim, jest prezesem Stowarzyszenia Środowisk Osób Niepełnosprawnych Ich Rodzin i Przyjaciół „Ja Ty My”. Z kolei pan Krzysztof pracuje na pół etatu jako pielęgniarz. W ten sposób zawsze ktośś z nich jest w domu z dziećmi.

Wydawać by się mogło, że przy takim natłoku zajęć i tylu obowiązkach wychowywanie i opieka nad siedmiorgiem dzieci jest niemożliwa, a jednak! Suchonowie radzą sobie bardzo do-

...i bezpieczeństwo, jakie zapewnia maluchom mama.

szkoły Patrycji były pod wrażeniem zaradności dziewczynki podczas pobytu na tzw. „zielonej szkole”. Takich przykładów jest znacznie więcej.

Każde z tych dzieci w rodzinie zastępczej otrzymało coś ważnego – uwagę, opiekę, troskę, ale także szansę na rozwój. Choć są tacy mali, przeszli i wciąż przechodzą wiele – operacje, trud rehabilitacji, naukę codziennych obowiązków. Efekty pracy są jednak widoczne, a to daje motywację ich rodzicom zastępczym.

– Dzieci są w lepszym stanie niż były, gdy do nas trafiły. Wiele rzeczy, spraw, schorzeń udaje się wyciągnąć, wyprostować, wyleczyć. Mamy poczucie dobrze spełnionego obowiązku.

Zwykły dzień w rodzinie Suchonów wygląda tak jak w każdej innej: gdy dzieci wracają ze szkoły odrabiają

do Gliwickiego Teatru Muzycznego, gdzie często są przedstawienia dla dzieci. W zeszłym roku byliśmy na „Pinokiu”. Wybraliśmy się też do Panewnik, żeby zobaczyć żywą szopkę – mówi pan Krzysztof. – Chcemy, by dzieci zapamiętały, że święta to czas, kiedy się wspólnie cieszymy, bez zbędnego napięcia i nerwowości.

– Chcielibyśmy serdecznie podziękować moim Rodzicom, wszystkim naszym przyjaciołom i ludziom dobrego serca za to, że wspierają nas w naszych działaniach. Bez nich nasza praca byłaby znacznie trudniejsza. Życzymy im radosnych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia – dodaje pani Anna.

Tekst i zdjęcia: SONIA GUZIK

PS Imiona dzieci ze względu na ich biologicznych rodziców zostały zmienione.

Bardzo edukacyjnie w Calw

W dniach 6-9 listopada, realizując projekt „Lokalnie na rzecz edukacji. Polsko-niemiecka wymiana doświadczeń w ramach nawiązywania specjalnych potrzeb edukacyjnych” programu Comenius Regio Partnerskie Projekty delegacja Powiatu Gliwickiego odwiedziła partnerski Powiat Calw w Niemczech.

Wizyta obfitowała w szereg spotkań, przede wszystkim w szkołach specjalnych za przyjaznego powiatu. Goście z Polski odwiedzili m.in. Szkołę Specjalną Karla-Georga Haldenwanga w Bad Teinach-Zavelstein. Placówka jest bardzo kolorowa i przyjazna, doskonale przystosowana do potrzeb upośledzonych uczniów. Oni sami również perfekcyjnie przygotowali się do wizyty, zagrali ciekawy koncert na bębnach, zaśpiewali i opowiedzieli o niedawnych wydarzeniach w ich szkole – próbnej akcji przeciwpożarowej. Uczniowie wraz z nauczycielami przedstawili prezentację i oprowadzili gości po swojej szkole. Przedstawiciele naszego powiatu zapoznali się także z systemem szkolnictwa specjalnego w Niemczech, szczególnie w Badenii-Wirtembergii, gdzie w Górach Szwarzwaldu leży uroczysko Calw. Odwiedzili także ogromne (uczy się tam 3 tys. młodzieży) Centrum Szkolnictwa Zawodowego w tym mieście, gdzie od września we współpracy ze szkołą specjalną im. Karla-Georga Haldenwanga powstała jedna sześciopersonowa klasa przysposabiająca do zawodu upośledzonych uczniów, którzy będą w stanie pracować w takich zawodach jak m.in. sprzedawca czy piekarz.

Bardzo ciekawym doświadczeniem były dla nas także odwiedziny w kolejnej szkole specjalnej im. Ludwika Haaba, gdzie przebywają i naukę pobierają uczniowie z zaburzeniami zachowania. Domowe warunki placówki, która mieści się w starej, pięknej willi, wyciszenie, spokój i indywidualne po-

dejsie do uczniów zrobiły na nas wrażenie. Zaangażowanie dyrekcji, nauczycieli i rodziców dają naprawdę dobre efekty pracy. Zauważam jednak, że metody i formy nauczania oraz podejście

Wizyty w szkołach obfitowały w wiele nowych doświadczeń i znajomości, przede wszystkim jednak umożliwiły poznanie niemieckiego systemu kształcenia osób niepełnosprawnych.

nauczycieli z naszych szkół do uczniów są bardzo zbliżone i nie mamy się czego wstydić. Różnice istnieją jedynie w wysokości środków na finansowanie tych placówek. W Niemczech są one znacznie wyższe – mówi **Waldemar Dombek**, wicestarosta gliwicki.

Niezwykle oryginalne przyjęcie zgotowali Polakom nauczyciele z trzeciej szkoły specjalnej, Seeäcker w Calw-Stammheim, którzy delegację Powiatu Gliwickiego zaprosili na zajęcia interaktywne z uczniami z grupy terapeutycznej. Najpierw było opowiadanie o tym, co uczniowie robią na lekcjach, jak wygląda ich plan zajęć i proces nauczania, a następnie odbyła się nauka poprzez zabawę. Goście z powiatu gliwickiego zaproszeni zostali do wspólnych zajęć – grali razem z uczniami w gry zręcznościowe, integracyjne i rozwijające, odgrywali scenki np. takie jak „Wizyta uczniów w domu starców”, gdzie ktoś był wożony przez uczniów na wózku inwalidzkim

na spacer, inny był karmiony itd. Uczniowie nauczyli się też kilku zwrotów w języku polskim, którymi szczególnie ujęli swoich gości. Ciekawa była także prezentacja na temat projektu pro-

ocen, noty wystawiane są w sposób opisowy. Uczą się w przyjaznych, nieco jednak sterylnych pomieszczeniach, nie realizując typowego programu nauczania. Jest to bardziej poszerzanie wiedzy łączonej z kilku dziedzin. W szkole przy szpitalnej najważniejsze jest bowiem leczenie uczniów, a nauka znajduje się na drugim planie, będąc formą terapii poprzez pracę i poszerzanie wiedzy.

Podczas napiętego programu wizyty znalazł się też czas na odwiedziny w Starostwie Powiatowym w Calw, gdzie przedstawiona została prezentacja na temat szkolnictwa w tym powiecie. Wicestarosta Dombek spotkał się również ze starostą powiatu Calw, **Helmutem Rieggerem**.

wadzonego przez szkołę we współpracy z fundacją ze Szwajcarii. Projekt polegał na organizacji tzw. „szkoły przetrwania” w Alpach, gdzie pojechali najbardziej zaradni niepełnosprawni i upośledzeni uczniowie. Musieli sami sobie gotować, przetrwać z niełatwych górskich warunkach oraz wykonać pracę – wybudować drogę dla rowerów górskich. Poradzili sobie z tymi zadaniami znakomicie!

Wrażenie na odwiedzających z Polski wywarła również przyszpitalna szkoła w Calw-Hirsau przy Centrum Psychiatrii Nordschwarzwald. W szkole tej uczy się ok. 30 dzieci i młodzieży od 6 do 18 roku życia, które przebywają w szpitalu ze względu na zaburzenia zachowania, choroby psychiczne, autyzm itd. Za naukę nie otrzymują typowych

Urokliwe krajobrazowo Calw, gdzie urodził się pisarz-noblista Herman Hesse, pozostawiło na delegacji z powiatu gliwickiego bardzo pozytywne wrażenie. W skład delegacji, której przewodził wicestarosta gliwicki, wchodził: **Irena Kuźniewicz, Dominika Jarożyńska i Magdalena Fiszer-Rębisz** ze Starostwa Powiatowego w Gliwicach oraz **Sabina Krauz, Katarzyna Paciepnik i Bogusław Hadzik** z Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach.

Tekst i zdjęcia: **MAGDALENA FISZER-RĘBISZ**

VI Festiwal Gwary Śląskiej

6 listopada w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury w Wielowoli odbyła się uroczysta gala VI Festiwalu Gwary Śląskiej.

W przesłuchaniach festiwalowych, które przeprowadzone zostały 3 listopada, brało udział ponad 170 uczestników z całego regionu. Różnorodność i bogactwo prezentacji zachwyliło zarówno

jury festiwalu pod przewodnictwem **Ireny Chilmon**, jak i goście zaproszonych na niedzielną galę. Dzieci i młodzież zaprezentowali się w monologach, duetach, scenkach i piosence. Wszystko w śląskiej mowie, której autentyczność wzbudziła zachwyt, a nie raz i łzę wzruszenia wśród oglądających. Zostały wręczone nagrody i dy-

plomy uznania. Zebrani mogli posłuchać laureatów festiwalu podczas ich prezentacji scenicznych.

Patronat nad „Świętem Śląskiego Godania” już od sześciu lat sprawuje senator RP **Maria Pańczyk-Poździej** oraz wójt Gminy Wielowieś **Ginter Skowronek**, którzy gratulowali zwycięzcom doskonałej znajomości śląskiej gwary.

I miejsca w poszczególnych kategoriach zajęli: **Piotr Galbierz** z Przed-

szkole w Świbiu (opiekun – **Razwita Kaźmierczak**), grupa 5- i 6-laków z Przedszkola w Wielowoli (opiekunowie – **Daniela Chyla i Zuzanna Kazieczko**), grupa 6-latków z Przedszkola w Świętoszowicach (**Justyna Barczyk**), klasa II z SP w Kotulinie (**Małgorzata Powróśło**), **Mariusz Cepok** z SP w Żędowicach (**Anita Stachowska**) oraz klasa III Gimnazjum w Żędowicach (**Jadwiga Breguła**).

(SoG)

Patriotyzm w pieśni

Prawie 300 wykonawców wzięło udział w IV Wojewódzkim Festiwalu Pieśni i Piosenki Patriotycznej. Finał tego festiwalu, podczas którego wystąpili najlepsi z nich, zorganizowany został 19 listopada w Gminnym Ośrodku Kultury w Wielowoli.

I miejsca w poszczególnych kategoriach zajęli: chór kameralny „Canto” z Gimnazjum z Wielowoli (opiekun **Iwona Ewertowska-Mener**), chór SP z Wojski (**Róża Neumann**), **Sylvia Lipka** – Gimnazjum nr 3 z Knurowa (**Jacek Żyła**), **Julia Lisoń** – Gimnazjum nr 4 z Knurowa (**Beata Mazurek**), **Justyna Kwaśniok** – Gimnazjum nr 7 z Gliwic (**Beata Borycka**), **Helena Niemczynowska, Wiktoria Materla** – Gimnazjum nr 1 z Pyskowic (**Bogna Rakowska**), Zespół wokalny-instrumentalny RUBIN z Gimnazjum nr 6 z Gliwic (**Renata Mazur**), Zespół wokalny-instrumentalny UNISONO Gimnazjum z Rudzińca (**Andrzej Lukoszek**), Zespół wokalny Miejskiego Gimnazjum nr 3 z Knurowa (**Jacek Żyła**), Chór A CAPPELLA Gimnazjum nr 1 z Pyskowic (**Bogna Rakowska**), Chór z akompaniamentem z Gimnazjum nr 9 z Rudy Śląskiej (**Halina Woźniak**), **Emilia Mirocha** SP nr 18 z Gliwic (**Jolanna Czekańska, Danuta Oleśńska-Koziół**), Zespół wokalny SP nr 4 z Pyskowic (**Anna Smył**), Zespół Wokalny RBBand Gimnazjum nr 1 z Pyskowic (**Bogna Rakowska**), Zespół Muzyki Dawnej z Pniowa (**I. Ewertowska-Mener**). Laureatów oklaskiwali m.in. wójt Gminy Wielowieś **Ginter Skowronek**, radny Powiatu Gliwickiego **Mariusz Poloczek** oraz dyrektorzy szkół. Patronat nad festiwalem objęli poseł na Sejm RP prof. **Jan Kaźmierczak** oraz minister edukacji narodowej **Krystyna Szumilas**. Imprezę wspierał również NCK w Warszawie, Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans oraz Ogólnopolski Program Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska”.

(SoG)

Kotulin biegami stoi

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Kotulinie kończą rok z wieloma sukcesami sportowymi na koncie. Największe osiągnięcia mają w biegach.

Młodzież bardzo pracowicie spędziła wakacje, ćwicząc i przygotowując się do zawodów sportowych, głów-

nie biegów przełajowych. Wspierali ją nauczyciele, Urząd Miejski w Toszku, Starostwo Powiatowe w Gliwicach oraz prywatni sponsorzy. Podczas wakacji uczniowie wzięli udział w Ogólnopolskim Biegu w Dobrodzieniu, skąd przywieźli 2 srebrne medale i jeden brązowy, następnie uczestniczyli

w Biegu Katorznika, gdzie zdobyli 2 srebrne medale. We wrześniu brali udział w XVI Międzynarodowym Biegu Tyskim, skąd przywieźli 3 złote, 5 srebrnych oraz 4 brązowe medale. Potem zdobywali kolejne medale, uczestnicząc w takich imprezach jak I Bieg Damrota w Pilchowicach, XIX Jesienny Cross Solidarności w Zdieszowicach, Bieg o Nóż Ko-

mandosa, XXIV Bieg Cross w Korfantowie oraz VI Bieg Niepodległości w Lublińcu.

Ogółem w okresie jesiennym uczniowie SP w Kotulinie zdobyli 46 medali w biegach ogólnopolskich i międzynarodowych, w tym 22 złote, 12 srebrnych i 12 brązowych. W tym roku wybierają się jeszcze na Bieg Mikołajkowy. – Cieszymy się,

że coraz więcej nas biega, biegają z nami także nauczyciele i rodzice – mówi opiekun biegaczy **Marek Pawłowski**.

Najlepsi zawodnicy z SP w Kotulinie to **Daniel Wrazidło** (7 złotych medali), **Agnieszka Konieczny** (5 złotych, 1 srebrny, 1 brązowy), **Ilona Podraza** (3 złote, 1 srebrny, 1 brązowy) i **Anna Michna** (2 złote, 2 srebrne, 2 brązowe). (RG)

Gdy nauka jest przygodą

Już kilkakrotnie na łamach „Wiadomości” przekonywaliśmy, że dla uczniów szkół prowadzonych przez Powiat Gliwicki, dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, nauka nie musi ograniczać się do typowych zajęć szkolnych. Bogata oferta kółek zainteresowań, zajęcia w plenerze, wyjścia do kina, teatru czy na koncert – to wszystko pozwala na odkrycie własnych predyspozycji i zdobywanie wiedzy w atrakcyjnej formie.

We wrześniu do grona uczniów korzystających z projektu „Edukacja dla rozwoju” dołączyły 133 nowe osoby (w sumie projekt objął już 506 uczniów podstawówek, gimnazjów i liceów prowadzonych przez powiat). Poza kontynuacją organizowanych na terenie szkół zajęć znanych już uczniom z poprzedniego roku szkolnego, zaproponowano uczestnikom projektu udział w wyjazdach edukacyjnych, którym sprzyjała piękna aura tej jesieni.

Licealiści z Knurowa odwiedzili Wrocław, gdzie mieli okazję m.in. pogłębiać wiedzę, zwiedzając muzea geologiczne, mineralogiczne i przyrodnicze oraz ogrody botaniczny i zoologiczny. Wizyta ta została wykorzystana również do ukazania interkulturowego i ponadnarodowego charakteru Wrocławia oraz pozwoliła na poznanie inspirujących przykładów wykorzystania funduszy unijnych dla rozwoju miasta. Edukacji ekologicznej służył też wyjazd na górę Żar łączony ze zwiedzaniem elektrowni szczytowo-pompowej Porąbka-Żar. Podobnie w szkołach specjalnych zajęcia projektowe minęły tej jesieni pod znakiem ekologii i obcowania z przyrodą – uczniowie z Pyskowic zwiedzili opolski ogród zoologiczny i park dinozaurów w Zatorze, a ich koledzy z Knurowa – ogród botaniczny w Krakowie.

Uczestnicy prowadzonych w ramach projektu zajęć z zakresu innych

koncertu „Dżem symfonicznie”, miłośnicy książek pojechali na Targi Książki do katowickiego Spodka, a młodzi pasjonaci filmu uczestniczyli w prelekcji nt. najstarszego kina studyjnego na Śląsku i warsztatach filmowo-literackich połączonych z projekcją filmu w Kinie „Patria” w Rudzie Śląskiej. Bardzo ciekawą formę podnoszenia kompetencji językowych zaproponowano licealistom z Pyskowic. Mogli oni ćwiczyć praktyczną znajomość języka niemieckiego i angielskiego w kontaktach z niemieckimi rówieśnikami, uczestnicząc w 4-dniowych warsztatach organizowanych w Krzyżowej.

Jednym z celów projektu „Edukacja dla rozwoju” jest rozwijanie predyspozycji uczniów i stwarzanie im możliwości określenia własnych mocnych stron, co powinno pomóc w podejmowaniu decyzji o dalszej edukacji. Chcąc ułatwić te decyzje, we wrześniu zorganizowano dla pyskowskich maturzystów wyjazd do Gliwic na Targi Edukacyjne, podczas których mogli oni poznać ofertę wyższych uczelni i uczestniczyć w wykładach przygotowujących do matury.

Warto wspomnieć o jeszcze jednym projekcie adresowanym do uczniów powiatowych szkół o profilu ogólnym. Najmłodszy z nich – uczniowie klas I-III szkół podstawowych – w ramach projektu „Wsparcie na starcie” mogą ćwiczyć umiejętności matematyczne oraz pisanie i czytanie, uczęszczając na zajęcia terapeutyczne i gimna-

wego w Powiecie Gliwickim”. Jest to już trzeci semestr zajęć pozalekcyjnych w ramach projektu, którego celem jest podniesienie jakości i atrakcyjności szkolnictwa zawodowego w naszym powiecie. Oferta dydaktyczna w ramach tego projektu jest różnorodna. Podczas zajęć pozalekcyjnych uczestnicy mają możliwość m. in. wyrównać swoje zaległości edukacyjne z języka polskiego, matematyki, fizyki, języka angielskiego, języka niemieckiego, wiedzy o społeczeństwie, geografii czy biologii.

Uczestnicy projektu mogą również, w ramach zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, zwiększać swoje umiejętności m. in. w zakresie stosowania nowoczesnych technologii informatycznych. Ze środków przeznaczonych na realizację projektu zostały zakupione profesjonalne programy komputerowe m.in. do projektowania domu, mieszkania, wnętrza i ogrodu, a także do tworzenia grafiki wektorowej, składu stron, edycji zdjęć i trasowania map bitowych oraz do tworzenia i przeprowadzania testów komputerowych.

Bardzo atrakcyjną ofertą jest również nauka języków obcych w ramach projektu. Oprócz nauki od podstaw, uczestnicy mają okazję zapoznać się z terminologią obcojęzyczną używaną w technice, technologii oraz biznesie. Organizowane są również wyjazdy, podczas których uczniowie mają okazję zwiedzać zabytki techniki zakładów przemysłowych z obcojęzycznym przewodnikiem.

Jako uzupełnienie zajęć projektowych organizowane są także wizyty studyjne oraz wyjazdy edukacyjne. Na zajęciach z zakresu architektury krajobrazu uczniowie mieli okazję zwiedzić Zamek Książ w Wałbrzychu, Ogród Botaniczny przy Uniwersytecie Jagiellońskim i Zamek Królewski na Wawelu, Ogród Botaniczny przy Uniwersytecie Wrocławskim i Ogród Japoński we Wrocławiu oraz ogrody w Bielsku. Podczas wizyt studyjnych w zakładach pracy uczestnicy projektu odwiedzili już m.in. Browarium Tyskie, Elektrownię Porąbka-Żar, zakład Opla, Telewizję Polską Katowice, Elektrownię Łaziska.

W ramach wyjazdów edukacyjnych zorganizowano ponadto trzydniowy wyjazd do Poznania, wizytę w Spółdzielni Socjalnej „Szklany Świat” w Krośnicach, wyjazdy do Warszawy, podczas których zwiedzono Mennicę Państwową oraz Giełdę Papierów Wartościowych, wizyty w urzędach pracy oraz na warsztatach terapii zajęciowej. Uczestnicy projektu mogą liczyć również na wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, pomocne podczas egzaminów zawodowych i matury.

Wszystkich zainteresowanych udziałem w projektach zachęcamy do kontaktu ze szkolnymi koordynatorami.

EWA PIESZKA, DOROTA SYJUT
– koordynatorki projektów w Starostwie Powiatowym w Gliwicach

Barbórka z certyfikatami

25 listopada w Kinie Scena Kultura w Knurowie odbyła się uroczystość z okazji górniczego święta. Przygotowali ją uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie.

ZSZ nr 2 ma dłużejletnie związki z górnictwem, bowiem rozpoczęła działalność w 1945 r. jako Szkoła Dozręczająca Zawodowa przy Kopalni „Knurów”. Stąd też Barbórka jest tutaj kulturowym od lat zwyczajem, mimo iż obecnie szkoła prowadzi kształcenie nie tylko w zawodach górniczych.

Tradycją stało się już, że podczas uroczystości przedstawiciele klas pierwszych skaczą przez skórę, wstępując w ten symboliczny sposób w grono górniczej braci. Pierwszokla-

siści otrzymali także z rąk Romana Nogi, dyrektora ds. pracy KWK „Knurów-Szczygłowice” Ruch Knurów certyfikaty gwarantujące im pracę w kopalni po zakończeniu nauki.

Następnie odbyła się część artystyczna, na którą złożył się występ zespołu „Majoretki Iluzja” z Knurowa oraz przedstawienie przygotowane przez uczniów ZSZ nr 2 pt. „Kariera Hajera”.

Życzenia z okazji górniczego święta złożyli przyszłym górnikom m.in. członek Zarządu Powiatu Gliwickiego Sławomir Adamczyk, sekretarz miasta Knurów Piotr Dudło oraz Roman Noga. W uroczystości uczestniczyli także radni Powiatu Gliwickiego Ewa Jurczyga i Winfried Ficoń.

(SoG)

Tak prezentowali się na scenie młodzi górnicy.

Różne barwy zniewolenia

12 listopada w Miejskim Ośrodku Kultury i Sportu w Pyskowicach kolejną premierę wystawił Teatr Młodzieżowy CARPE DIEM. Tym razem młodzi aktorzy zbudowali spektakl wokół tematu więzienia i zniewolenia. Przeprowadzili widzów przez obóz koncentracyjny, więzienie stalinowskie i więzienia dla „politycznych”, by na koniec pokazać, że najsurowsze formy zniewolenia szykujemy sobie

sami, i że sami musimy chcieć się z nich wydostać. Było gorzko, śmiesznie i pięknie. Dzięki temu spektakl „...i śniło się niebo” spotkał się z gorącymi owacjami publiczności – nie tylko pyskowskiej. Twórcy spektaklu Agnieszka Nalepka i Adam Wójcik zapewniają, że następna premiera w wykonaniu CARPE DIEM już w lutym.

(AN)

Jak zawsze pyskowski teatr zachwycał publiczność profesjonalizmem i młodzieżowym entuzjazmem scenicznym.

Młodzież z „Konopnickiej” zwiedziła m.in. pałac w Pszczynie.

dziecin wiedzy również nie mogli narzekać na brak atrakcji. Młodzi aktorzy pracujący w ramach kółek teatralnych, wokalnych i recytatorskich mogli podpatrywać warsztaty profesjonalnych artystów, oglądając spektakle teatralne i muzyczne, „radiowe”- amatorzy z knurowskiego liceum obserwowali pracę „dźwiękowców” podczas

stykę korekcyjną.

Uczniowie ponadgimnazjalnych szkół zawodowych prowadzonych przez Powiat Gliwicki również mają możliwość korzystania z zajęć projektowych. We wrześniu przeprowadzono wśród nich akcję rekrutacyjną do projektu „Stawiam na rozwój – podniesienie atrakcyjności szkolnictwa zawo-

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Piękno drewnianych kościółków

24 listopada w katowickim Kinoteatrze „Rialto” odbyła się konferencja pt. „Architektura drewniana w województwie śląskim”. Wiele uwagi poświęcono na niej drewnianym kościołom znajdującym się na terenie powiatu gliwickiego, które zostały wysoko ocenione przez znawców.

Podczas konferencji zaprezentowano kilka bardzo ciekawych referatów na temat architektury drewnianej przygotowanych przez różne środowiska – naukowe, archidiecezjalne, kulturowe i konserwatorskie. W wielu z nich pojawiał się wątek piękna, oryginalności i unikatowości drewnianych kościołów powiatu gliwickiego. Prof. **Andrzej Grzybowski**, rektor Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach bardzo ciekawie mówił o renowacji drewnianych kościołów pw. św. Jana Chrzciciela w Poniszowicach i św. Wawrzyńca w Zacharowicach, **Irena Kontny** ze Śląskiego Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach zwróciła uwagę na urodę kościoła drewnianego pw. św. Bartłomieja w Smolnicy oraz podkreśliła ogromną wartość historyczną i kulturową unikatowych w skali Europy malowideł i polichromii w kościele św. Katarzyny w Sierakowicach, zaś ks. **Leszek Makówka** z Kurii Archidiecezjalnej w Katowicach wspominał o wartości

Kościół pw. Jana Chrzciciela w Poniszowicach.

kościółka pw. św. Mikołaja w Wilczy.

Drewniane kościoły powiatu gliwickiego są powszechnie znane i doceniane ze względu na swoją urodę, wartość zabytkową i sakralną. Cenią je także wierni – coraz częściej w tych urokliwych świątyniach sakrament małżeństwa chcą zawierać goście z wielu zakątków Europy. Już dziś zdradzić możemy, że tematem drewnianych kościołów naszego regionu znacznie szerzej zajmie się Muzeum w Gliwicach we współpracy z Powiatem Gliwickim podczas przyszłorocznych Dni Dziedzictwa Kulturowego we wrześniu 2012 roku.

Konferencji towarzyszyło rozwią-

zanie międzynarodowego konkursu dla dzieci i młodzieży „Experience” oraz konkursu fotograficznego „Wiki lubi zabytki”, zorganizowanego przez Stowarzyszenie Wikimedia Polska.

Miło nam poinformować, że w konkursie fotograficznym III miejsce zajęła mieszkanka powiatu gliwickiego **Patrycja Strzyżek** z Zespołu Szkół w Pyskowicach za zdjęcia pyskowskiej parowozowni.

Konferencję zorganizowali: Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach, Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach we współpracy z katowicką Wyższą Szkołą Techniczną. (MFR)

Górny Śląsk bez tajemnic

Na rynku wydawniczym ukazała się książka pt. „Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu”. Jest określana jako przełomowa w obiektywnym przedstawieniu zawyłych dziejów naszego regionu.

Zamysł wydania takiej publikacji zawdzięczamy niezyczącemu już założycielowi i pierwszemu dyrektorowi Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej Thaddaeusowi Schaepe. Książka przygotowywana była przez prawie 9 lat w gronie kilkudziesięciu niemieckich, czeskich i polskich autorów. Opiekę naukową nad całością sprawowali wybitni znawcy tematu: prof. **Ryszard Kaczmarek**, prof. **Joachim Bahlke** i prof. **Dan Gawrecki**. Książka koncentruje się na europejskiej historii Górnego Śląska, w ramach której po raz pierwszy od zakończenia II wojny światowej polscy, niemieccy oraz czescy historycy podejmują próbę możliwie szerokiego opracowania spornej historii tego regionu o wielokulturowych tradycjach i powikłanych tożsamościach.

– To rewelacja historyczna – mówi gliwicki znawca historii, **Marian Jabłoński**. – Po jej przeczytaniu można stać się ekspertem dziejów Śląska i podczas sporów historycznych, czy to w gronie rodzinnym czy też wśród znajomych, śmiało zabrać autorytatywnie głos. Ja się właśnie z tego cieszę najbardziej, bowiem wszystkie dotychczasowe

we pozycje na ten temat, które czytalem, były pisane przez autorów bardzo subiektywnie i pod presją aktualnego ustroju społecznego. Ta książka jest pisana tak, by zobaczyć Śląsk od zarania dziejów oczami Europejczyka, a nie zaciętego Polaka, Niemca czy Czecha.

Książka liczy 600 stron. Składa się na nią pięć części. W pierwszej przedstawiony jest obszar, stosunki demograficzne i podziały społeczne na Górnym Śląsku na przestrzeni wieków, w drugiej zawarto historię polityczną od pradziejów do dziejów najnowszych, w trzeciej – historię gospodarczą od średniowiecza do XX w., czwarta to historia kultury, a ostatnia przedstawia kontrowersje historyczne. Treść uzupełniają m.in. indeks oraz słownik miejscowości, a także mapy historyczne Górnego Śląska.

Cena książki – 105 zł. Dostępna jest w biurze Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej w Gliwicach, mieszczącym się w „Nowych Gliwicach” oraz w wybranych księgarniach. Nakład w wysokości 2 000 sztuk rozchodzi się jak ciepłe bułeczki.

(RG)

W 30 rocznicę 13 grudnia

Ciekawą wystawę upamiętniającą 30 rocznicę wprowadzenia w Polsce stanu wojennego przygotowało Muzeum w Gliwicach.

Wystawa nosi tytuł „Byłem Ikarem” i prezentuje prace znanego gliwickiego fotografa **Andrzeja B. Górskiego**. Można ją będzie oglądać w Willi Caro od 13 grudnia 2011 do 12 lutego 2012 r. Składają się na nią fotografie, kolaże i instalacje powstałe w latach 1972-1988. Prace artysty zgromadzone w Willi Caro stanowią świadectwo i jego komentarz wobec trudnej rzeczywistości politycznej tamtego czasu.

Andrzej B. Górski urodził się w 1951 r. w Jarosławiu, od 1970 r. należał do Gliwickiego Towarzystwa Fotograficznego. Był inicjatorem powstania i współzałożycielem Studia Prób Fotograficznych i Filmowych „ZOOM” (od 1974r.), swoje prace prezentował podczas wielu wystaw indywidualnych i zbiorowych. Motywem przewodnim wystawy w Willi Caro jest powracające w twórczości artysty odniesienie do Ikara, dzięki któremu jego artystyczna wypowiedź nabiera uniwersalnego wymiaru. Autorem tekstu do wystawy jest znany dziennikarz **Jan Dziadul**.

„Wiadomości Powiatu Gliwickiego” są patronem medialnym tego przedsięwzięcia.

(RG) Jedna z prac prezentowanych na wystawie.

Hej kolęda, kolęda

Centrum Kultury „Zamek w Toszku” zaprasza 21 grudnia o godz. 18.00 do sali Peterswaldskiej na świąteczny koncert. Wystąpią Big Band Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Gliwicach pod dyktando **Joachima Nowaka** wraz z solistami Opery Bytomskiej, Teatru Muzycznego oraz pedagogami PSM w Gliwicach.

(BS)

Wygrała z nami

Dziękujemy za odpowiedzi, nadesłane na listopadową edycję konkursu WYGRAJ Z NAMI, który organizujemy wspólnie z Placówką Terenową KRUS w Gliwicach. Spośród prawidłowych odpowiedzi wylosowaliśmy jedną, której autorką jest **Małgorzata Ziubrzycka** z Poniszowic. Panią Małgorzatę prosimy o kontakt telefoniczny – nr tel. 32 332 66 65 – w celu ustalenia terminu odebrania nagrody.

(RG)

Jubileuszowa św. Barbara

Z okazji Złotego Jubileuszu Kopalni „Szczygłowice” **Mennica Górnośląska** wybiła pamiątkowy numizmat przedstawiający już trzecią knurowską **Barbórkę**.

Pierwszą wydano w 2008 r. dla upamiętnienia 100 lat obecności wizerunku św. Barbary w cechowni Kopalni „Knurow”. Ta zabytkowa, piękna mozaika poświęcona została 4 grudnia 1908 r. Przedstawia patronkę górników na tle zabudowań knurowskiej kopalni, a jej twórcą był Jan Odorico z Berlina pochodzący ze znanej artystycznej włoskiej rodziny. W zeszłym roku z okazji połączenia knurowskich kopalni wydano kolejny numizmat, na którym przedstawiony jest szyb Krywałd, który od początku był szybem wentylacyjnym kopalni „Knurow” i „Szczygłowice” oraz Barbórkę na tle Pola Zachodniego kopalni. Tę Barbórkę wyrzeźbił Henryk Burzec z Zakopanego. Po likwidacji cechowni Foch stała się ona najcenniejszym eksponatem i ozdobą Izby Tradycji SITG Kopalni „Knurow-Szczygłowice”.

W 50-tą rocznicę uruchomienia Kopalni „Szczygłowice” wybito numizmat przedstawiający charakterystyczny szyb kopalni, a na rewersie Barbórkę z jej cechowni. Szczygłowicka św. Barbara wyrzeźbiona została przez znakomitego rzeźbiarza C. Buhla z Wrocławia dla parafii w Przyszowicach i poświęcona 4 grudnia 1890 r. Z kościoła w Przyszowicach do szczygłowickiej ce-

chowni trafiła za sprawą dyrektora pracy Stanisława Pilnego. Przez 90 lat górnicy z pobliskich kopalni wypraszały u niej łaski w przyszwowickich kościołach (najpierw w drewnianym, a następnie murowanym) a od 30 lat jest z górnikami Szczygłowic.

Teraz, dzięki inicjatywie kustosa Izby Tradycji, **Bogusława Szyguły**, knurowskie Barbórki są nie tylko w kościołach i cechowniach, ale każdy z górników może ją nosić przy sobie w formie numizmatu. Związek Zawodowy Kadra i Związek Zawodowy Górników Kopalni „Szczygłowice” ufundowały dodatkowo dla swoich członków numizmaty w specjalnym opakowaniu z logo związku i dodatkowym opisem: „Oprócz pobożnych życzeń Szczęść Boże, Szczęścia Górnicy mocno wierzą, że „Barbórka Święta o Górnicych Pamięta”. Do tych pozdrowień trzeba dodać „Górnicy o rodzinie pamięta”, bo sami musimy zadbać o swe bezpieczeństwo i swe rodziny, prowadząc bezpieczną pracę zgodnie z zasadami sztuki górniczej. (bos)

Awers i rewers monety upamiętniającej 50-lecie Kopalni „Szczygłowice” oraz tamtejszą św. Barbare.

W kręgu legend

Święty Mikołaj i Czarna Madonna

Gorzycy proboszcz – ks. Bramboszcz klęczał wpatrzony w dobrotliwe oblicze św. Mikołaja w głównym ołtarzu kościoła. Miał nie lada problem z jednym z parafian – Kurpanikiem – prawdziwym heretykiem, co to Bogu bluźni, sakramentami gardzi i z dobrych chrześcijan kpi. Nieraz już gorzycy pleban pukał do drzwi jego chaty, ale na nic zdały się prośby i pełne miłosierdzia napomnienia. „Pomóż mi święty nasz patronie, bo sam nic tu nie wskoram” – szeptał pleban. Oczy świętego patrzyły miłosiernie i nagle proboszczowi wydało się, że słyszy jego głos:

– Tak, ten Kurpanik dużo zła czyni, wielu gorzyczanom już w głowach namącił i szatańskich słucho podszeptów.

Ale widzisz księżo, za trudna to dla mnie sprawa. Tu przyjsć musi ktoś silniejszy tobie ku pomocy. To będzie Matka Boska Częstochowska – święty z szanowaniem skłonił głowę – która przywędruje tu, do Gorzyc, z kościoła z Wilczy. Ja zaś przeniosę się do wilczańskiego kościoła.

W tym samym czasie Baronowa Reiswitz – dziedziczka na Wilczy wysłała pismo do gorzycyckiego plebana, w którym opisywała swój sen. Nawiedziła ją sama Częstochowska Panienska, oznajmiając, że Gorzycycom konieczna jest jej opieka. Ale nie zostawi sierotami wilczańskich parafian, którzy pokochali swoją Czarną Madonnę, nieraz ratującą ich w biedzie. Powierza

ich opiece Świętego Mikołaja, co z Gorzyc tu przywędruje.

Wkrótce nadeszło pismo biskupa, w którym pochwałił zbożne, choć niezwykle zamiary wilczan i gorzyczan. I pewnego niedzielnego poranka, gdy śniegi topniały jeszcze na polach, wyruszyła z Wilczy do Gorzyc procesja z obrazem Matki Boskiej przybranym wieńcami z jedliny. Szła cała wieś odświętnie odziana, szła z krzyżem, świecami i chorągiewkami, dołączyli też do procesji mieszkańcy okolicznych wsi – Szczygłowice i Pilchowice. Również gorzycykanie wyruszyli ze św. Mikołajem w drogę ku Wilczy. Rozdzwoniły się wilczańskie i gorzycyckie dzwony, nie tylko ludzie, ale cała przyroda

zdała się uczestniczyć w radości, że oto dopełnia się święta wola. Jeden tylko Kurpanik mimo dnia Pańskiego wyszedł z pługiem w pole. A gdy na gorzycyckiej granicy spotkały się obydwie procesje, gdy umilkły śpiewy, a ludzie padli na kolana przed świętymi obrazami, gdy rozległy się słowa modlitwy „Ojcze nasz, któryś jest w niebiesiech...” – rozległ się drwiący śmiech Kurpanika i posypały się z jego ust bluźnierstwa. Urwały się słowa modlitwy, ludzie struchleli, a ks. Bramboszcz zwracając błagalny wzrok ku Najświętszej Paniencie dostrzegł, jak oblicze Czarnej Madonny tężeje w bólu, a oczy smutkiem zachodzą... Nagle ucichły bluźnierstwa i zapadła cisza, a Kurpanik zwałił się ciężko

Obraz Czarnej Madonny przeniesiony w XVII wieku z Wilczy do dziś stanowi trwały element głównego ołtarza kościoła pw. św. Anioła Stróża w Gorzycach.

na ziemię zmieniając w gład tak martwy, jak martwe było jego serce za życia.

(Na podst.: Jadwiga Bernhard „Jak się Matka Boża ze Świętym Mikołajem spotkali”)

Śląska fraszka
Przy Wiliji

Niyh moj oplatek w sieci nom leci
To co nojlepsze we duszach nieci
Przełom se z bliźnim – podej mu
rynka
Życie to przeca niy zowdy mynka

Dzieciontko z nami – pomyślcie tako
Niychej we Gody wszyndy jednako
Blikej na inkszych – uwidź w nich
siebie
Trza dyć niywiela by czuć sie w niebie

Boga w czowieku widzieć wystyknie
Mało iskerka – już bydzie piyknie
Toż we Wilijo Jezus jest z nami
My z Niyem – nojciynży jak my som
sami.

Bronisław Wątroba

Faszerowane gęsie udka

Składniki: 8 udek gęsich, 40 dkg piersi z kurczaka, 30 dkg kurzej wątróbki, pół litra śmietanki 30%, 30 dkg borowików mrożonych, owoce leśne (jeżyny, maliny) – mogą być mrożone, 2 kg ziemniaków, 1 kg buraków, 4 marchewki, seler, anyż – gwiazdki, sól, pieprz, majeranek, granulowany czosnek, przyprawa do drobiu, gałązka rozmarynu, ocet balsamiczny, miód.

Wykonanie: Z udek należy wyluzować kości. Następnie pierś z kurczaka i wątróbkę kroimy w grubą kostkę. Wyluzowane udko faszerujemy pierśią i wątróbką, a następnie spinamy wykałaczkami. Nacieramy udka solą, pieprzem, przyprawą do drobiu, czosnkiem i majerankiem. Układamy na brytfannie i obkła-

damy pokrojoną marchwią i selerem. Pieczemy w temperaturze 140 stopni przez 1,5 godziny.

Grzyby i cebulę drobno kroimy, podsmażamy na maśle i zalewamy rosołem. Dodajemy gałązkę rozmarynu i podgotowujemy. Dodajemy owoce leśne i sos zabielaemy śmietanką. Doprawiamy do smaku.

Buraki gotujemy w skórce. Po ugotowaniu obieramy je i kroimy w plastry. Podsmażamy z octem balsamicznym, miodem i gwiazdką anyżu. Ziemniaki gotujemy w skórkach. Kroimy w plastry i podsmażamy na grillowej patelni. Udka podajemy w asyście glazurowanych buraków i pieczonych ziemniaków z dodatkiem świeżego tymianku i rozmarynu.

Foto: Romana Gozdek

Danie doskonale nadające się na odświętany obiad, zaprezentowane zostało na VI Festiwalu „Śląskie Smaki” w Gliwicach przez Zespół Szkół Gastronomicznych im. Gustawa Morcinka z Katowic.

ROZRYWKOWY KĄCIK
Fundator nagród – Małgorzata Handzlik, poseł do Parlamentu Europejskiego

Foto: ARC

◀
Co przedstawia to zdjęcie?
◀

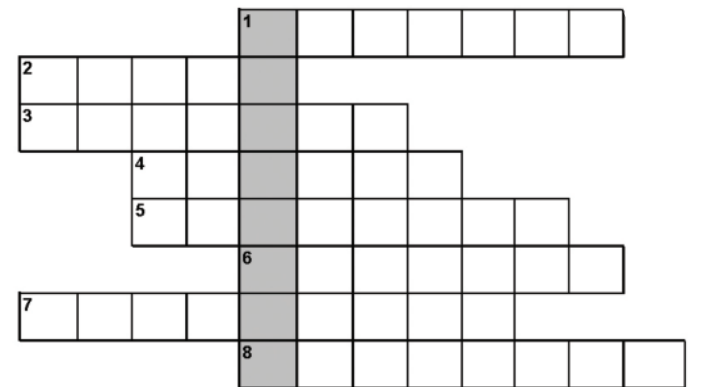

Dziękujemy za wszystkie nadesłane odpowiedzi. Poprawne rozwiązania Rozrywkowego Kącika z poprzedniego wydania WPG wyglądają następująco: hasło krzyżówki JARZĘBINA, a zdjęcie przedstawiało Urząd Gminy w Rudzińcu. Nagrody książkowe ufundowane przez **Małgorzatę Handzlik**, poseł do Parlamentu Europejskiego oraz materiały promocyjne Powiatu Gliwickiego otrzymują: **Małgorzata Reker**, **Lucyna Olejnik** oraz **Ewelina Czyżowicz**. Gratulujemy! W celu ustalenia sposobu odbioru nagrody prosimy o kontakt telefoniczny, numer tel. 32 332 66 65.

Dziś zamieszczamy kolejną krzyżówkę oraz zdjęcie do rozpoznania, które tradycyjnie związane jest z naszym powiatem. Odpowiedzi prosimy przesyłać do 23 grudnia br. na adres e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztą

tradycyjną na adres Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, dopisek „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”.

(SoG)

Pytania do krzyżówki:

1. Czerwony z uszkami.
2. Pojazd św. Mikołaja.
3. Łamany w wigilijny wieczór.
4. Pieśń śpiewana w czasie świąt Bożego Narodzenia.

5. Obdarowujemy się nimi.
6. Widowisko bożonarodzeniowe.
7. Obchodzi imieniny 31 grudnia.
8. Imię jednego z Trzech Króli.

choinki do wieba
prezentów jak trzeba
opłatkami ławania...

Z najlepszymi życzeniami,
aby te najpiękniejsze w roku Święta upłynęły
w spokojnej atmosferze w gronie najbliższych...,
aby były pogodnie i szczęśliwe, a Nowy Rok 2012
spetit wszystkie Państwa życzenia.

Dziękując za wszystkie tegoroczne spotkania
Małgorzata Handzlik
Poseł do Parlamentu Europejskiego

WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO

Redaktor naczelna: Romana Gozdek Zespół: Magdalena Fiszler-Rebisz, Sonia Guzik Skład: A. Olbrzymek
Wydawca: Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice,
tel. 32 332 66 65, 32 332 66 53

e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl www.powiatgliwicki.pl

WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO są bezpłatnym miesięcznikiem samorządowym,
wydawany z środków Powiatu Gliwickiego.

Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów,
przeredagowań i zmiany tytułów.

Druk: Polskapers, Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec

Nakład: 10 000 egzemplarzy.

2012

STYCZEŃ

- 1 Ndz. Mieszka, Mieczysława - Nowy Rok
 2 Pon. Izydora, Grzegorza
 3 Wt. Daniela, Danuty
 4 Śr. Anieli, Eugeniusza, Grzegorza
 5 Czw. Hanny, Edwarda
 6 Pt. Kacpra, Melchiora, Baltazara - Święto Trzech Króli
 7 Sob. Rajmunda, Juliana
 8 Ndz. Seweryna, Teofila
 9 Pon. Marcjanny, Marcelego
 10 Wt. Danuty, Wilhelma, Jana
 11 Śr. Honoraty, Matyldy
 12 Czw. Benedykta, Arkadiusza, Czesława
 13 Pt. Bogumiła, Weroniki
 14 Sob. Feliksa, Niny
 15 Ndz. Arnolda, Izydora
 16 Pon. Marcelego, Włodzimierza
 17 Wt. Antoniego, Mariana
 18 Śr. Małgorzaty, Piotra
 19 Czw. Henryka, Marty, Mariusza
 20 Pt. Fabiana, Sebastiana
 21 Sob. Agnieszki, Jarosława - Dzień Babci
 22 Ndz. Dominika, Wincentego - Dzień Dziadka
 23 Pon. Marii, Rajmunda
 24 Wt. Rafała, Franciszka
 25 Śr. Pawła, Miłosa
 26 Czw. Tymoteusza, Michała, Pauli
 27 Pt. Anieli, Jerzego
 28 Sob. Walerego, Karola
 29 Ndz. Franciszka, Michała
 30 Pon. Macieja, Martyny
 31 Wt. Jana, Ludwika

LUTY

- 1 Śr. Brygidy, Ignacego
 2 Czw. Marii, Mirosława
 3 Pt. Błażeja, Telimeny
 4 Sob. Andrzeja, Józefa, Weroniki
 5 Ndz. Agaty, Adelajdy
 6 Pon. Doroty, Bogdana
 7 Wt. Ryszarda, Teodora
 8 Śr. Hieronima, Sebastiana
 9 Czw. Apoliny, Eryki, Mariana
 10 Pt. Elwiry, Jacka
 11 Sob. Grzegorza, Lucjana
 12 Ndz. Radosława, Damiana
 13 Pon. Katarzyny, Lesława
 14 Wt. Cyryla, Metodego - Walentynki
 15 Śr. Jowity, Faustyna
 16 Czw. Danuty, Juliana, Daniela
 17 Pt. Aleksego, Łukasza, Zbigniewa
 18 Sob. Szymona, Konstancji
 19 Ndz. Arnolda, Józefa, Konrada
 20 Pon. Leona, Ludomira
 21 Wt. Roberta, Eleonory
 22 Śr. Marty, Małgorzaty
 23 Czw. Romany, Damiana
 24 Pt. Macieja, Marka
 25 Sob. Cezarego, Donata, Wiktora
 26 Ndz. Mirosława, Aleksandra
 27 Pon. Gabriela, Anastazji
 28 Wt. Romana, Ludomira
 29 Śr. Rufina, Hilarego

MARZEC

- 1 Czw. Albina, Antoniego
 2 Pt. Heleny, Halszki, Henryka
 3 Sob. Maryny, Kunegundy
 4 Ndz. Eugeniusza, Kazimierza, Łucji
 5 Pon. Adryjana, Fryderyka
 6 Wt. Róży, Wiktora
 7 Śr. Tomasza, Felicjy, Pawła
 8 Czw. Beaty, Wincentego, Jana - Dzień Kobiet
 9 Pt. Franciszki, Dominiki
 10 Sob. Cypriana, Aleksandra
 11 Ndz. Benedykta, Konstantego
 12 Pon. Alojzego, Justyny, Grzegorza
 13 Wt. Bożeny, Krystyny
 14 Śr. Leona, Matyldy, Jakuba
 15 Czw. Ludwika, Klemensa
 16 Pt. Izabeli, Oktawii
 17 Sob. Patryka, Zbigniewa, Jana
 18 Ndz. Cyryla, Edwarda
 19 Pon. Józefa, Bogdana, Marka
 20 Wt. Klaudii, Eufemii, Aleksandry
 21 Śr. Ludomira, Benedykta
 22 Czw. Katarzyny, Bogusława, Jagody
 23 Pt. Pelagii, Feliksa, Konrada
 24 Sob. Marka, Gabriela, Katarzyny
 25 Ndz. Marioli, Wieńczysława
 26 Pon. Emanuela, Tymoteusza, Teodora
 27 Wt. Lidii, Ernesta
 28 Śr. Anieli, Joanny
 29 Czw. Wiktoryny, Helmuta, Zenona
 30 Pt. Anieli, Leonarda
 31 Sob. Beniamina, Balbiny

KWIECIEŃ

- 1 Ndz. Grażyny, Ireny - Prima Aprilis
 2 Pon. Władysława, Franciszka
 3 Wt. Ryszarda, Ireny
 4 Śr. Benedykta, Izydora
 5 Czw. Katarzyny, Wincentego
 6 Pt. Izoldy, Ireneusza
 7 Sob. Rufina, Donata
 8 Ndz. Dionizego, Julii - Wielkanoc
 9 Pon. Marii, Dymitra - Poniedziałek Wielkanocny
 10 Wt. Michała, Makarego
 11 Śr. Filipa, Leona
 12 Czw. Damiana, Juliusza
 13 Pt. Przemysława, Idy
 14 Sob. Bereniki, Waleriana
 15 Ndz. Ludwiny, Waclawy
 16 Pon. Cecylia, Bernadety
 17 Wt. Roberta, Rudolfa
 18 Śr. Alicji, Bogusławy
 19 Czw. Adolfa, Tymona
 20 Pt. Czesława, Agnieszki
 21 Sob. Bartosza, Feliksa
 22 Ndz. Kai, Łukasza
 23 Pon. Jerzego, Wojciecha, Idziego
 24 Wt. Aleksego, Horacego
 25 Śr. Marka, Jarosława
 26 Czw. Marzeny, Marii, Kladiusza
 27 Pt. Ludwika, Piotra
 28 Sob. Pawła, Walerii
 29 Ndz. Rity, Donaty
 30 Pon. Mariana, Katarzyny

CZERWIEC

- 1 Pt. Jakuba, Justyna - Dzień Dziecka
 2 Sob. Erazma, Marianny
 3 Ndz. Leszka, Tamary
 4 Pon. Franciszka, Karola
 5 Wt. Bonifacego, Waltera
 6 Śr. Norberta, Laurentego
 7 Czw. Roberta, Wiesława - Boże Ciało
 8 Pt. Maksyma, Medarda
 9 Sob. Anny, Felicjana
 10 Ndz. Bogumiła, Małgorzaty
 11 Pon. Barnaby, Radomiła
 12 Wt. Janiny, Jana
 13 Śr. Lucjana, Antoniego
 14 Czw. Bazylego, Elizy
 15 Pt. Wita, Jolanty
 16 Sob. Aliny, Benona
 17 Ndz. Alberta, Ignacego
 18 Pon. Marka, Elżbiety
 19 Wt. Gerwazego, Protazego
 20 Śr. Diny, Bogny
 21 Czw. Alicji, Alojzego
 22 Pt. Pauliny, Tomasza
 23 Sob. Wandy, Zenona - Dzień Ojca
 24 Ndz. Jana, Danuty
 25 Pon. Łucji, Wilhelma
 26 Wt. Jana, Pawła
 27 Śr. Maryli, Władysława
 28 Czw. Leona, Ireneusza
 29 Pt. Piotra, Pawła
 30 Sob. Emilii, Lucyny

SIERPIEŃ

- 1 Śr. Alfonsa, Nadii
 2 Czw. Kariny, Gustawa
 3 Pt. Lidii, Augusta
 4 Sob. Dominika, Jana
 5 Ndz. Marii, Oswalda
 6 Pon. Sławy, Jakuba
 7 Wt. Klaudii, Kajetana
 8 Śr. Cypriana, Dominika
 9 Czw. Romana, Ryszarda
 10 Pt. Bogdana, Borysa
 11 Sob. Klary, Lidii
 12 Ndz. Lecha, Euzebiego
 13 Pon. Diany, Hipolita
 14 Wt. Alfreda, Euzebiego
 15 Śr. Marii, Napoleona - Wniebowzięcie NMP
 16 Czw. Stefana, Rocha
 17 Pt. Anity, Elizy
 18 Sob. Ilony, Klary
 19 Ndz. Jana, Bolesława
 20 Pon. Bernarda, Samuela
 21 Wt. Franciszka, Joanny
 22 Śr. Marii, Cezarego
 23 Czw. Róży, Apolinarego
 24 Pt. Emilii, Jerzego
 25 Sob. Luizy, Ludwika
 26 Ndz. Marii, Zefiryny
 27 Pon. Moniki, Cezarego
 28 Wt. Patrycji, Wyszomira
 29 Śr. Beaty, Jana
 30 Czw. Róży, Szczęsnego
 31 Pt. Izabeli, Ramony

PAŹDZIERNIK

- 1 Pon. Danuty, Remigiusza
 2 Wt. Teofila, Dinozji
 3 Śr. Teresy, Heliodora
 4 Czw. Rozalii, Edwina
 5 Pt. Igora, Flawii
 6 Sob. Artura, Brunona
 7 Ndz. Marii, Marka
 8 Pon. Pelagii, Brygidy
 9 Wt. Arnolda, Dionizego
 10 Śr. Pauliny, Franciszka
 11 Czw. Emila, Aldony
 12 Pt. Eustachego, Maksymiliana
 13 Sob. Gerarda, Edwarda
 14 Ndz. Alana, Kaliksta - Dzień Edukacji Narodowej
 15 Pon. Teresy, Jadwigi
 16 Wt. Gawła, Florentyny
 17 Śr. Małgorzaty, Wiktora
 18 Czw. Juliusza, Łukasza
 19 Pt. Pelagii, Piotra
 20 Sob. Ireny, Jana
 21 Ndz. Urszuli, Hilarego
 22 Pon. Filipa, Korduli
 23 Wt. Marleny, Seweryna
 24 Śr. Rafała, Marcina
 25 Czw. Darii, Wilhelminy
 26 Pt. Lucjana, Ewarysta
 27 Sob. Iwony, Sabiny
 28 Ndz. Szymona, Tadeusza
 29 Pon. Euzebiego, Wioletty
 30 Wt. Zenobii, Przemysława
 31 Śr. Urbana, Saturnina

LISTOPAD

- 1 Czw. Juliana, Łukasza - Wszystkich Świętych
 2 Pt. Bohdany, Tobiasza - Dzień Zaduszny
 3 Sob. Sylwii, Huberta
 4 Ndz. Karola, Olgierda
 5 Pon. Elżbiety, Sławomira
 6 Wt. Feliksa, Leonarda
 7 Śr. Antoniego, Żytomira
 8 Czw. Sewera, Hadriana
 9 Pt. Ursyna, Todora
 10 Sob. Leny, Ludomira
 11 Ndz. Marcina, Bartłomieja - Święto Niepodległości
 12 Pon. Renaty, Witolda
 13 Wt. Mikołaja, Stanisława
 14 Śr. Rogera, Serafina
 15 Czw. Alberta, Leopolda
 16 Pt. Gertrudy, Edmunda
 17 Sob. Grzegorza, Salomei
 18 Ndz. Romana, Klaudyny
 19 Pon. Elżbiety, Seweryna
 20 Wt. Anatola, Sędzimir
 21 Śr. Janusza, Konrada
 22 Czw. Marka, Cecylii
 23 Pt. Adeli, Klemensa
 24 Sob. Flory, Emmy
 25 Ndz. Katarzyny, Erazma
 26 Pon. Delfiny, Sylwestra
 27 Wt. Waleriana, Wilguisza
 28 Śr. Lesława, Zdzisława
 29 Czw. Błażeja, Saturnina
 30 Pt. Maury, Andrzeja

GRUDZIEŃ

- 1 Sob. Natalii, Eligiusza
 2 Ndz. Balbiny, Bibianny
 3 Pon. Franciszka, Krzewera
 4 Wt. Barbary, Krystiana
 5 Śr. Saby, Krystiana
 6 Czw. Mikołaja, Jaremy - Mikołajki
 7 Pt. Marcina, Ambrozego
 8 Sob. Marii, Świątozara
 9 Ndz. Wiesława, Leokadii
 10 Pon. Julii, Daniela
 11 Wt. Damazego, Waldemara
 12 Śr. Dagmary, Aleksandry
 13 Czw. Łucji, Otylii
 14 Pt. Alfreda, Izydora
 15 Sob. Niny, Celiny
 16 Ndz. Albiny, Zdzisławy
 17 Pon. Olimpii, Łazarza
 18 Wt. Gracjana, Bogusława
 19 Śr. Gabrieli, Dariusza
 20 Czw. Bogumiły, Dominika
 21 Pt. Tomasza, Tomisława
 22 Sob. Zenona, Honoraty
 23 Ndz. Wiktoryi, Sławomiry
 24 Pon. Adama, Ewy - Wigilia
 25 Wt. Anastazji, Eualii - Boże Narodzenie
 26 Śr. Jana, Żanety
 27 Czw. Teofili, Godzislawa
 28 Pt. Jana, Maksyma
 29 Sob. Dawida, Tomasza
 30 Ndz. Irminy, Eugeniusza
 31 Pon. Melanii, Sylwestra - Sylwester

Zespół Pałacowo-Parkowy w Pławniowicach zachwyca o każdej porze roku.

Foto: ARC Starostwa Powiatowego w Gliwicach

MAJ

- 1 Wt. Józefa, Jeremiasza - Święto Pracy
 2 Śr. Zygmunta, Atanazego
 3 Czw. Marii, Marioli - Święto Konstytucji 3 Maja
 4 Pt. Moniki, Floriana
 5 Sob. Ireny, Waldemara
 6 Ndz. Filipa, Judyty
 7 Pon. Benedykta, Gizeli
 8 Wt. Ilzy, Stanisława, Wiktora
 9 Śr. Bożydara, Grzegorza
 10 Czw. Izydora, Antoniny
 11 Pt. Igi, Ignacego
 12 Sob. Joanny, Achillesa
 13 Ndz. Glorii, Gerwazego
 14 Pon. Bonifacego, Dobiesława
 15 Wt. Zofii, Nadziei
 16 Śr. Andrzeja, Jędrzeja
 17 Czw. Brunona, Paschalisa
 18 Pt. Eryka, Feliksa
 19 Sob. Piotra, Iwa
 20 Ndz. Aleksandra, Bazylego
 21 Pon. Jana, Wiktora
 22 Wt. Heleny, Wiesławy
 23 Śr. Emilii, Iwony
 24 Czw. Joanny, Zuzanny
 25 Pt. Borysława, Grzegorza
 26 Sob. Filipa, Pauliny - Dzień Matki
 27 Ndz. Augustyna, Juliana
 28 Pon. Jaromira, Justa
 29 Wt. Magdaleny, Bogumiły
 30 Śr. Karola, Ferdynanda
 31 Czw. Anieli, Petroneli

LIPIEC

- 1 Ndz. Haliny, Mariana
 2 Pon. Jagody, Urbana
 3 Wt. Jacka, Anatola
 4 Śr. Malwiny, Odoni
 5 Czw. Marii, Antoniego
 6 Pt. Dominiki, Gotarda
 7 Sob. Benedykta, Cyryla
 8 Ndz. Adriana, Eugeniusza
 9 Pon. Lukrecji, Weroniki
 10 Wt. Olafa, Witalisa
 11 Śr. Olgi, Kaliny
 12 Czw. Jana, Brunona
 13 Pt. Ernesta, Małgorzaty
 14 Sob. Bonawentury, Stelii
 15 Ndz. Dawida, Henryka
 16 Pon. Eustachego, Marii
 17 Wt. Anety, Bogdana
 18 Śr. Emila, Erwina
 19 Czw. Wincentego, Wodzysława
 20 Pt. Czesława, Fryderyka
 21 Sob. Daniela, Dalidy
 22 Ndz. Marii, Magdaleny
 23 Pon. Bogny, Apolinarego
 24 Wt. Kingi, Krystyny
 25 Śr. Walentyny, Krzysztofa
 26 Czw. Anny, Mirosławy
 27 Pt. Celestyna, Lili
 28 Sob. Aidy, Innocentego
 29 Ndz. Olafa, Marty
 30 Pon. Julity, Piotra
 31 Wt. Ignacego, Lubomira

WRZESIEŃ

- 1 Sob. Bronisławy, Idziego
 2 Ndz. Juliana, Stefana
 3 Pon. Izabeli, Szymona
 4 Wt. Idy, Lilianny
 5 Śr. Doroty, Wawrzyńca
 6 Czw. Beaty, Eugeniusza
 7 Pt. Reginy, Melchiora
 8 Sob. Marii, Adriana
 9 Ndz. Piotra, Sergiusza
 10 Pon. Łukasza, Mikołaja
 11 Wt. Jacka, Dagny
 12 Śr. Radzimira, Gwidona
 13 Czw. Eugenii, Aureliusza
 14 Pt. Roksana, Bernarda
 15 Sob. Albina, Nikodema
 16 Ndz. Edyty, Kornela
 17 Pon. Franciszka, Hildegardy
 18 Wt. Irmy, Józefa
 19 Śr. Januarego, Konstancji
 20 Czw. Filipiny, Eustachego
 21 Pt. Jonasza, Mateusza
 22 Sob. Tomasza, Maurycego
 23 Ndz. Bogusława, Tekli
 24 Pon. Gerarda, Teodora
 25 Wt. Aurelii, Władysława
 26 Śr. Justyny, Cypriana
 27 Czw. Damiana, Amadeusza
 28 Pt. Luby, Waclawa
 29 Sob. Michała, Michaliny
 30 Ndz. Wery, Honoriusza